

TILSYNS- RAPPORT

Vedtak om betinget akkreditering av Fagskoleutdanning

Fagskoleutdanning i aktiv omsorg for eldre
FAGSKOLEN DIAKONOVA AS

2022

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	FAGSKOLEN DIAKONOVA AS, organisasjonsnummer 927790866.
Fagskoleutdanningens navn	Fagskoleutdanning i aktiv omsorg for eldre
Utdanningsform	stedbasert og nettbasert med samlinger
Sakkyndige	Signe Tretteteig, Kathrine Pettersen Strønen, Anne Berit Fossberg og Tommy Jarl Alvez Raaen
Dato for vedtak	27.06.2022
NOKUTs saksnummer	22/00755

NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Hva søknaden gjelder

FAGSKOLEN DIAKONOVA AS søkte NOKUT til søknadsfristen 15.02.2022 om akkreditering av Fagskoleutdanning i aktiv omsorg for eldre som fagskoleutdanning.

Utdanningen er 60 studiepoeng.

Søknaden gjelder for utdanningsstedene Bergen og Oslo.

Innhold

Hva søknaden gjelder

1 Vedtak

2 Gjennomgang av de generelle kravene til nye søkere

2.1 Om institusjonen

2.2 Forskrift og klage

2.3 Læringsmiljø m.m.

2.4 Styringsordning

2.5 Kvalitetssikringssystem

2.5.1 Mål for utdanningen

2.5.2 Samle inn informasjon fra ulike kilder

2.5.3 Samle inn resultater fra internkontrollen

2.5.4 Bruken av vurderingen

2.5.5 Involvering i arbeidet

2.5.6 Rapportering og forankring

3 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

3.1 Beskrivelse av infrastruktur

3.2 Studieplan

3.3 Utdanningens navn

3.4 Utdanningens faginnhold og struktur

3.5 Undervisnings, lærings- og vurderingsformer

3.6 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

3.7 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse, omfang, og nivå

3.8 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

3.9 Opptakskrav

3.10 Politiattest

3.11 Skikkethetsvurdering

3.12 Fagmiljø

3.12.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt

3.12.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

3.13 Sensorer og praksisveiledere

3.13.1 Praksisveiledernes kompetanse

3.13.2 Sensorenes kompetanse

Vedlegg: Sakkyndige

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av Fagskoleutdanning i aktiv omsorg for eldre, 60 studiepoeng, stedbasert og nettbasert med samlinger, ved FAGSKOLEN DIAKONOVA AS, er delvis oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor utdanningen med vilkår om at dere retter opp i manglene som er påpekt i rapporten.

Dere må sende dokumentasjon til NOKUT på at dere har oppfylt følgende krav:

- Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning
Dere må sørge for at opptakskravet er formulert på en slik måte at alle studentene som får opptak vil komme inn med likeverdig kompetanse.
- Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav a
Dere må tydeliggjøre hvordan dere innhenter informasjon fra ansatte. Dere må tydeliggjøre hvordan dere skal bruke informasjonen fra sensorer.

Dere må oppfylle følgende krav, men dere trenger ikke sende NOKUT dokumentasjon på disse endringene:

- Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a
Dere må fjerne "Fagskoleutdanning i" fra utdanningens navn.
- Fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt
Dere må endre kravene til søkere som skal bli realkompetansevurdert. Dere må endre kravet om språk til søkere som skal bli realkompetansevurdert.
- Fagskoleloven § 21 femte avsnitt
Dere må endre deres egen forskrift slik at det fremgår at også akkrediterte utdanninger som ikke fører til en grad vil utstede vitnemål.
- Fagskoleloven § § 9-10
Dere må endre på styrets sammensetning.

Utdanningen kan ikke starte opp før dere har sendt den nødvendige dokumentasjonen og deretter har mottatt tilbakemelding fra NOKUT på at vilkårene er oppfylt. Fristen for å sende dokumentasjonen er senest tre år etter vedtaksdatoen.

Se rapporten for begrunnelse for vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) kapittel 5

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 15.02.2022.

Vedtaket gjelder for utdanningsstedene Bergen og Oslo.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak – § 28
- Klagefrist – § 29
- Innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- Klageinstans – §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig – § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

Dere må starte opp utdanningen innen tre år

Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdatoen. Dere må starte opp utdanningen innen tre år fra vedtaksdatoen. Dersom dere ikke har startet opp utdanningen innen tre år, vil akkrediteringen falle bort, jf. fagskoleforskriften § 52.

Dere må melde fra om noen typer endringer i den akkrediterte utdanningen

Fagskoletilsynsforskriften § 5-1 lister opp endringer som er meldepliktige. Dersom dere vil gjøre meldepliktige endringer i den akkrediterte utdanningen, må dere melde fra til NOKUT

før dere gjennomfører endringen. NOKUT vurderer om endringene gjør det nødvendig å søke om ny akkreditering.

Dere kan velge om dere vil tilby utdanningen på heltid eller deltid

Dersom utdanningen er akkreditert som heltidsutdanning, kan dere også tilby den som deltidsutdanning uten å melde fra til NOKUT. På samme måte kan dere tilby en akkreditert deltidsutdanning som heltidsutdanning. Begge disse endringene forutsetter at dere følger samme utdanningsform, og at utdanningen ellers er i samsvar med akkrediteringen og kravene til fagskoleutdanning.

Dere må rapportere til Statistisk sentralbyrå og DBH Fagskolestatistikk

Statistisk sentralbyrå (SSB) vil tildele denne utdanningen en NUS-kode. Dere skal bruke koden når dere rapporterer om utdanningen til SSB og til DBH Fagskolestatistikk.

2 Gjennomgang av de generelle kravene til nye søkere

2.1 Om institusjonen

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoleloven § 13 tredje avsnitt:

"Alle fagskoler skal være registrert i Enhetsregisteret."

Fagskoleloven stiller krav om at fagskoler skal være registrert i Enhetsregisteret. Når en søker får akkreditert en utdanning, får de rett til å kalle seg "fagskole", slik det står i fagskoleloven § 6. Kravet om registrering i Enhetsregisteret må derfor være oppfylt for at utdanningen kan bli akkreditert.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen Diakonova AS er registrert i Enhetsregisteret med organisasjonsnummeret 927790866.

Vurdering

Fagskolen er registrert i Enhetsregisteret.

2.2 Forskrift og klage

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt:

"Styret selv skal gi utfyllende forskrift om opptak til den enkelte fagskolen, med krav til formell utdanning eller tilsvarende realkompetanse."

Fra Fagskoleforskriften § 9 andre og sjuende avsnitt:

Disse bestemmelsene gir regler om at for søkere med utenlandsk utdanning må krav til engelsk- og norskkunnskaper også gis i forskrift.

Fra Fagskoleloven § 21 femte avsnitt:

"Styret selv gir forskrift om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid."

Fra Fagskoleforskriften § 21 første og tredje avsnitt:

"Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. Det skal fremgå av fagskolens forskrift hvilke fagskoleutdanninger dette gjelder [...] Fagskolen fastsetter i forskrift om det skal foretas skikkethetsvurdering ved fagskoleutdanninger som allerede er akkrediterte."

Fra Fagskoleloven § 20 og kapittel 5:

"En fagskole skal opprette en lokal klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak. [...]"

Fagskoleloven og fagskoleforskriften stiller krav om at alle fagskoler har sin egen forskrift. Forskriften skal inneholde informasjon om opptak, eksamener, prøver og annet arbeid, og eventuelt skikkethetsvurdering. Forskriften må videre inneholde fagskolens navn, når forskriften er vedtatt og henvisning til bestemmelsene som gir hjemmelen til forskriften. Fagskolens styre må vedta forskriften.

Fagskolens forskrift må ha egne regler om opptak med informasjon om kravene til formell utdanning eller tilsvarende realkompetanse som gir opptak til fagskolen, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt. Forskriften kan henvisne til studieplanene for mer detaljert informasjon om opptak til hver av utdanningene fagskolen tilbyr. Videre må forskriften inneholde regler om opptak med informasjon om kravene til norskkunnskaper for søkere med videregående opplæring fra land utenfor Norden, jf. fagskoleforskriften § 9 andre avsnitt tredje setning. Endelig må forskriften inneholde informasjon om det stilles språkkrav i engelsk, og i så fall om søkere må dokumentere kunnskaper i engelsk på minimum nivå B1 eller B2 i Europarådets referanserammeverk for språk, jf. fagskoleforskriften § 9 sjuende ledd.

Forskriften må videre inneholde informasjon om gjennomføring av eksamener, prøver og annet arbeid, jf. fagskoleloven § 21 femte avsnitt første setning. Dette omfatter vilkår for å gå opp til en eksamen eller prøve på nytt, adgangen til en ny praksisperiode og oppmelding. Hvis fagskolen har flere utdanninger, må det stå tydelig i forskriften om det er forskjeller i reglene for eksamener, prøver og annet arbeid for de ulike utdanningene.

Hvis fagskolen har utdanninger hvor det skal gjennomføres skikkethetsvurdering, jf. fagskoleforskriften § 27, må forskriften si hvilke utdanningen dette gjelder, jf. fagskoleforskriften § 27 første avsnitt andre setning.

Fagskolen må ha ordninger og prosedyrer for klagenemnd og klagebehandling som er i samsvar med fagskoleloven § 20 og kapittel 5. Fagskolen må opprette en lokal klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak, jf. § 20 første avsnitt første setning. Kapittel 5 i fagskoleloven omhandler studenters rettigheter og plikter, og omhandler blant annet rett til begrunnelse og klage på karakterfastsetting. Fagskolen må sørge for å ha ordninger og prosedyrer som sikrer studentenes rettigheter og plikter, og må ha en klagenemnd som oppfyller kravene i fagskoleloven § 20.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at bestemmelsene i lokal forskrift om opptak ikke er i tråd med kravene i fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften §§ 7 første avsnitt og 9.

NOKUT konkluderer med at bestemmelsene i lokal forskrift om eksamener, prøver og annet arbeid er i tråd med kravene i regelverket.

NOKUT konkluderer med at bestemmelsene i lokal forskrift om skikkethetsvurdering er i tråd med kravene i regelverket.

NOKUT konkluderer med at bestemmelsene i lokal forskrift om fritak og godskriving, bortvisning og utestengning, klagerett og prosedyrer for å klage er i tråd med kravene i regelverket

NOKUT konkluderer med at bestemmelsene om klagenemnd er i tråd med kravene i regelverket.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har sendt inn en forskrift vedtatt av styret om opptak, skikkethet, vurdering og eksamen, faglige bestemmelser om godskriving og fritak og klagebehandling. Dere har i tillegg lagt ved retningslinjer for behandling av skikkethetsaker, politiattestsaker, realkompetansevurdering, behandling av klagesaker, samt reglement for klagenemnd og skikkehetsnemnd, som alle er fastsatt av fagskolestyret. Innholdet fra disse dokumentene som vi har merknader til, gjengir vi nedenfor for hvert tema under «Vurdering».

Vurdering

Opptak

Det kommer frem av forskriften at studieplanene skal gi informasjon om hvilke utdanningsprogrammer fra videregående opplæring som inngår i opptakskravet til de ulike studiene ved fagskolen. Dere har angitt utfyllende bestemmelser om realkompetansevurdering. Kravene til realkompetansevurdering er:

- Søkerne må være 23 år eller eldre i opptaksåret.
- Søkerne oppfyller ikke det formelle opptakskravet til fagskoleutdanning.
- Søkere må dokumentere yrkespraksis som er relevant for utdanningen de søker opptak til. I tillegg kan søkeren dokumentere relevant ulønnet arbeid, utdanning, organisasjonserfaring eller liknende.
- Søkerne må dokumentere tilstrekkelige ferdigheter i norsk (eller annet nordisk språk).
- Søker må i en egenerklæring (maks 1 side) gjøre rede for motivasjon for studiet, egen oppfatning av hva de tror studiet vil kreve av dem og hvordan de mener å kunne gjennomføre studiet.

Kravene dere stiller til de som skal bli realkompetansevurdert, er ikke i tråd med forskriften. Som dere selv skriver, er grunnlaget for realkompetansevurderingen at søkerens realkompetanse skal tilsvare det formelle opptakskravet til fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 første avsnitt. Dere kan ikke kreve mer av søkere som skal bli realkompetansevurdert enn av andre søkere. Dere kan derfor ikke kreve «yrkespraksis som er relevant for utdanningen», eller at søkere «må dokumentere yrkespraksis». Dere må også vurdere annen erfaring enn yrkespraksis, men det går an å veilede søkere på hva slags yrkeserfaring som kan være relevant.

Videre må kravene til norsk være tilsvarende som for øvrige søkere, jf. fagskoleforskriften § 9. Det er heller ikke anledning til å be om en egenerklæring slik dere har foreslått, ettersom dette ikke sier noe om søkerens kompetanse tilsvarende opptaksgrunnlaget.

Motivasjon og gjennomføringsevne kan eventuelt inngå som elementer dere får frem i en opptaksprøve, men dere må da vise at en slik opptaksprøve er relevant og nødvendig for denne utdanningen. Opptaksprøver må være for alle kvalifiserte søkere. Samlet viser dette at kravene til forskrift om opptak ikke er oppfylt.

Sensur, klage og vitnemål

Dere oppgir i lokal forskrift § 29 (1) at det er studenter som oppnår en fagskolegrad, som får utstedt vitnemål. Dette er en begrensning av retten til vitnemål som dere ikke har hjemmel for i regelverket. Alle akkrediterte utdanninger som er fullført av studenten, gir rett til vitnemål, jf. fagskoleloven § 19 første ledd, selv om det ikke gir en grad. Det betyr at studenten kan få vitnemål selv om den akkrediterte utdanningen er på for eksempel 30 studiepoeng. Ettersom dere kun søker om en utdanning på 60 studiepoeng, vil dere kun ha studenter som oppnår en grad. Dere må likevel korrigere dette i forskriften, slik at det er i tråd med fagskoleloven § 19 første ledd. Da vil forskriften deres også være riktig dersom dere senere ønsker å opprette kortere utdanninger enn 60 studiepoeng.

NOKUT har vurdert at øvrige bestemmelser i lokal forskrift om opptak, eksamener, prøver og annet arbeid, skikkethetsvurdering, fritak og godskrivning, bortvisning og utestengning, klagerett og prosedyrer for å klage er i tråd med regelverket. Vi gjør også oppmerksom på at studentene kan klage på alle vedtak om tap av studierett angitt i lokal forskrift § 9 (5). Vi anbefaler at dere vurderer å ta dette inn i forskriften.

2.3 Læringsmiljø m.m.

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoleloven § 14 andre, tredje og fjerde avsnitt:

"Studentorgan og studentrepresentasjon (2) Styret skal legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte. (3) Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene. (4) Studenter skal være representert i alle kollegiale organer som tildeles beslutningsmyndighet ved en fagskole."

Fra Fagskoleloven § 14 a første avsnitt:

"Styret skal sørge for at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud."

Fra Fagskoleloven § 15 første avsnitt første og andre setning:

"Styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentorganene, legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø."

Fagskoleloven stiller krav til læringsmiljø, studentombud og studentorganer, jf. fagskoleloven §§ 14, 14 a og 15.

Fagskoleloven § 14 stiller krav til fagskolens tilrettelegging for studentorganer. Bestemmelsens andre ledd slår fast at tilfredsstillende arbeidsforhold er en forutsetning for at studentorganene skal kunne drive sin aktivitet. Det ligger i dette at fagskolen, sammen med studentorganet, må vurdere hvorvidt det er behov for lokaler og kontorutstyr og en rimelig dekning av utgifter for at studentorganet skal kunne fungere. Hva som er tilfredsstillende og rimelig må vurderes konkret og vil kunne variere avhengig av fagskolens størrelse. Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene, jf. bestemmelsens tredje ledd, og fagskolen må legge til rette for at studenter skal være representert i alle kollegiale organer som tildeles beslutningsmyndighet ved en fagskole, jf. fjerde ledd. Kravet til samarbeid og involvering av studentorganer kommer i tillegg til kravet i fagskoleloven § 10 første avsnitt andre setning om studentpresentasjon i fagskolens styre.

Fagskoleloven § 14 a første avsnitt bestemmer at styret skal sørge for at alle fagskolestudenter har tilgang til et studentombud. Det sentrale er at alle studenter skal ha tilstrekkelig tilgang til et studentombud, og ordningen må dermed organiseres på en måte som muliggjør dette. Fagskolene velger selv hvordan de vil organisere ordningen såfremt studentene har tilstrekkelig tilgang til studentombudet. Fagskolene kan ha et eget studentombud eller samarbeide med andre institusjoner. Det kreves ikke at studentene skal kunne ha fysisk kontakt med ombudet. Fagskolen må redegjøre for hvordan studentenes tilgang til studentombud skal sikres, og må sørge for at det ikke er et for stort antall studenter på samme studentombud.

Det følger av fagskoleloven § 15 første avsnitt første og andre setning at det er styret som har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø og at styret, sammen med studentorganene, skal legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø. Det er i forarbeidene lagt til grunn at begrepet "læringsmiljø" omfatter alle faktorer som kan påvirke studentene i en studiesituasjon. Institusjonen har følgelig bare ansvar for de elementer av læringsmiljøet som med rimelighet kan anses å være innenfor utdanningsinstitusjonens kontrollsfære. Dette skal imidlertid ikke tolkes snevert. Fagskolens arbeid med å sikre et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø må være systematisk og få nødvendig oppmerksomhet, prioritet og budsjettildelinger. Det sentrale er at styret "legger forholdene til rette" for et "godt og inkluderende" læringsmiljø. Institusjonen kan ikke garantere et godt og inkluderende læringsmiljø, men må jobbe aktivt for et slikt læringsmiljø. Kravene til et "godt og inkluderende" læringsmiljø omfatter både det fysiske og psykososiale miljøet, og er nærmere presisert i bestemmelsens tredje ledd. Fagskolen må redegjøre for hvordan de vil tilrettelegge for samarbeid med studentorganer om å skape et godt og inkluderende læringsmiljø.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet om tilrettelegging for studentorgan og studentrepresentasjon er oppfylt.

NOKUT konkluderer med at kravet om studentombud er oppfylt.

NOKUT konkluderer med at kravet om samarbeid om læringsmiljøet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I «UTKAST - Samarbeidsavtale mellom Fagskolen Diakonova og studentorganet» har dere laget et forslag til samarbeidsavtale som viser hvordan dere vil tilrettelegge for studentorganet. Dette inkluderer midler og infrastruktur slik at studentene kan drive studentdemokratiet, og regler knyttet til fravær som følge av studentpolitisk arbeid. Der har dere også beskrevet at studentorganet skal høres i alle saker som omhandler studentene.

Dere har lagt ved dokumentet «Retningslinjer for Fag- og læringsmiljøutvalget ved Fagskolen Diakonova». Fag- og læringsmiljøutvalget er et felles samarbeidsorgan på studieprogramnivå mellom ansatte og studenter, og skal være både en pådriver for utdanningskvalitet og læringsmiljø og være rådgivende for rektor i slike saker. Fag- og læringsmiljøutvalget skal blant annet påse at studentene får medvirke i arbeidet med kvalitetssikring av utdanningstilbudene.

Videre har dere lagt ved et organisasjonskart som viser hvilke utvalg studentene skal være representert i. Studentene kan påvirke studiekvaliteten gjennom evalueringer, deltakelse i råd og utvalg, og «Si-fra-systemet». Studenter er representert med stemmerett i fagskolens organer. Gjennom råd og utvalg skal studentene medvirke i utforming, gjennomføring og tolkning av evalueringresultater.

Dere har lagt ved en intensjonsavtale om samarbeid med Høyskolen Kristiania om studentombud. Vedtektene til styret fastslår at styret skal behandle saker som er pålagt i lov og vedtekter, samt de saker som følger av styreinstruksen. I kvalitetssikringssystemet er det fastslått at styret ved Fagskolen Diakonova er øverste ansvarlige styringsorgan og skal ivareta studentenes rettigheter, lærings- og arbeidsmiljø, innholdet i utdanning, avsluttende vurdering, dokumentasjon og disiplinærsaker. Fag- og læringsmiljøutvalget behandler saker knyttet til læringsmiljøet.

Vurdering

Dere har lagt til rette for at studentorganet skal ha tilstrekkelige midler og infrastruktur, og til at studenter skal kunne drive studentpolitisk arbeid ved siden av studiene. Dere har beskrevet at studentorganet skal høres i alle saker som omhandler studentene. Det er noe uklart hvordan fagskolen skal samarbeide med studentorganet med tanke på møteplasser, men det står i kvalitetssikringssystemet at det skal lages egne møteplaner for samarbeidsmøter med studentorganet, slik at vi anser dette for å være ivaretatt.

Dere har sikret at studentene er representert i alle de kollegiale organene ved fagskolene. Gjennom intensjonsavtalen med Høyskolen Kristiania har dere sannsynliggjort at studentene er sikret tilgang på et studentombud. Kvalitetssikringssystemet viser at styret er ansvarlig for studentenes læringsmiljø. Det operative arbeidet med læringsmiljøet er lagt til fag- og læringsutvalget. Utvalget skal ha studentrepresentanter som viser at studenter og fagskolen skal samarbeide om læringsmiljø. Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling:

Vi anbefaler at dere tydeliggjør hvordan studentorganet skal samarbeide med fagskolen, for eksempel gjennom å nedfelle hvilke møtearenaer dere skal ha med studentorganet.

2.4 Styringsordning

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoleloven § 9-10:

Bestemmelsene stiller krav om at fagskolen skal ha et styre. De stiller også krav til styrets ansvar og sammensetning.

Fra Fagskoleloven § 12 første avsnitt andre setning:

"Styret selv skal ansette rektoren".

Det følger av fagskoleloven § 9 første ledd at alle fagskoler skal ha et eget styre, og at offentlige fagskoler og fagskoler organisert som studieforbund skal ha et styre som øverste ansvarlige styringsorgan. I fagskoleloven § 9 tredje avsnitt er det gitt en ikke uttømmende liste over styrets plikter og ansvar. Det går videre frem av fagskoleloven § 9 fjerde avsnitt at styret kan delegeres sin avgjørelsesmyndighet til andre ved fagskolen, hvis det ikke følger av fagskoleloven at styret selv skal fatte vedtak. Det må gå frem av egen sak, vedtekter eller andre formelle dokumenter hvilke oppgaver styret har delegert.

Fagskoleloven § 10 første avsnitt stiller krav til styrets sammensetning. Styret skal ha minst syv medlemmer, hvor minst to skal ha bakgrunn fra relevant arbeids- eller næringsliv. Minst ett medlem skal være valgt av og blant de ansatte, og minst ett medlem skal være valgt av og blant studentene. Dersom styret har mer enn ti medlemmer, skal minst to medlemmer være valgt av og blant studentene og minst to medlemmer være valgt av og blant de ansatte. Det skal velges personlige varamedlemmer. Styrets sammensetning må være i tråd med kravene til kjønnsbalanse i likestillings- og diskrimineringsloven § 28, jf. fagskoleloven § 10 andre avsnitt. Det kreves ikke at det er oppnevnt student- og ansattmedlemmer i styret på søknadstidspunktet, men fagskolen må kunne dokumentere at student- og ansattmedlemmer vil ansettes hvis utdanningen blir akkreditert.

I henhold til fagskoleloven § 12 første avsnitt andre setning skal styret selv ansette rektoren. Styret har dermed ikke adgang til å delegeres ansvaret for å ansette rektor til noen andre, jf. fagskoleloven § 9 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at styringsordningen ikke er i tråd med kravene i regelverket.

NOKUT konkluderer med at kravet om ansettelsesorgan for rektor er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Styret har ifølge Enhetsregisteret åtte medlemmer, hvorav fem er kvinner og tre er menn. Styret har også fire varamedlemmer, hvorav tre er kvinner og én er mann. Av disse er det en mannlig studentrepresentant med personlig vara, og en kvinnelig ansattrepresentant med personlig vara. Disse representantene er midlertidige til fagskolen blir akkreditert og representantene skal velges. I instruksen til styret fremgår det at styret skal ansette daglig leder/rektor.

Styreinstruksen viser at styreleder er møteleder. Styret er vedtaksfør når mer enn halvparten av dets medlemmer, inkludert eventuelle innkalte varamedlemmer, er til stede. Et forslag vedtas med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er styreleders stemme avgjørende (dobbelstemme).

Ansattrepresentanter velges av og blant de ansatte. Fagskolen Diakonova vil ved etablering av fagskolen gå i dialog med ansatte og eventuell(e) fagforening(er) for å sikre at valg av ansattrepresentanter til styret skjer så raskt som mulig.

Studentrepresentanter velges av og blant studentene. Fagskolen Diakonova vil ved etablering av fagskolen gå i dialog med studentene via studentorganet for å sikre at valg av studentrepresentanter til styret skjer så raskt som mulig.

Ifølge styreinstruksen er styrets oppgaver at styret skal behandle saker som er pålagt i lov og vedtekter, samt de saker som følger av styreinstruksen. Dette inkluderer at styret skal behandle saker som ligger utenfor daglig leders myndighetsområde i regelverket eller i deres vedtektsbestemte kompetanse. Dette kan være saker som er av uvanlig art eller er av stor betydning. Styret plikter å iverksette nødvendige undersøkelser for å kunne utføre sine arbeidsoppgaver.

Videre viser kapittel 2.3 i vedtektene at styret skal behandle og treffe nødvendige beslutninger blant annet i følgende saker:

- a) ansette og avsette selskapets daglige leder
- b) fastsette retningslinjer for og føre tilsyn med selskapets virksomhet
- c) fastsette retningslinjer for selskapets forhold til eksterne myndigheter
- d) fastsette selskapets budsjett og regnskap, og påse at regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll
- e) saker som kreves behandlet av styremedlemmer eller daglig leder
- f) andre saker som følger av selskapets vedtekter, herunder § 9, eller av lover

Vurdering

Vår vurdering er at styrets sammensetning ikke er i tråd med likestillings- og diskrimineringsloven § 28.

Styret er satt sammen av åtte medlemmer og fire vara, hvor det er én ansattrepresentant og én studentrepresentant, begge med personlig vara. Student- og ansattrepresentant skal velges direkte, og den øvrige delen av styret må være i tråd med kravene til kjønnsbalanse.

Slik styret er sammensatt i dag, mangler det en mannlig representant og en mannlig vara for å være i tråd med likestillings- og diskrimineringsloven § 28. Dere må sørge for at fagskolestyrets sammensetning er i tråd med kravene i regelverket.

Dere har i vedtektene fastsatt viktige oppgaver for styret, inkludert det å ansette rektor. Dere har angitt at dere raskt vil tilrettelegge for valg til styret av ansatte- og studentrepresentanter. Styreinstruksen er i tråd med fagskoleloven § 11 når det gjelder vedtak og møteledelse.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt på grunn av at styresammensetningen ikke oppfyller fagskolelovens krav.

Anbefalinger

Styreinstruksen er overordnet når det gjelder hvilke oppgaver styret har delegert. Under kapittel 2.3 står det at styret skal behandle og treffe nødvendige beslutninger for «andre saker som følger av selskapets vedtekter, herunder § 9, eller av lover» (punkt f). Dette innebærer at dersom dere ikke vedtar delegering av ansvaret, vil styret ha ansvaret der styret er satt som pliktsubjekt i fagskoleloven. Dere kan ikke delegere avgjørelser der hvor det i fagskoleloven står «styret selv». Vi antar at dette er dekket av punkt e) «Saker som kreves behandlet av styremedlemmer eller daglig leder», men dette punktet er uklart formulert. Vi anbefaler at dere klargjør dette.

Vi anbefaler også at dere tydeliggjør hvilke oppgaver styret eventuelt har delegert. Vi anbefaler at dere tydeliggjør valgprosedyrene for ansatt- og studentrepresentanter. Dere kan gjøre det i vedtekten eller andre dokumenter.

2.5 Kvalitetssikringssystem

I henhold til fagskoleforskriften § 49 første avsnitt skal fagskoler ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring av utdanningen som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og fagskoleutdanningenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved institusjonen og avdekker eventuell sviktende kvalitet i fagskoleutdanningene. Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2 anses som en helhetlig presisering av det rettslige innholdet i det mer overordnede kravet til kvalitetssikringssystem og kvalitetsarbeid i fagskoleforskriften § 49 første avsnitt.

Fagskolen er forpliktet til å ha et systematisk kvalitetsarbeid og et system for kvalitetssikring, jf.

fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2. I dette kapitlet vil vi vurdere om søkerens kvalitetssikringssystem oppfyller kravene i regelverket.

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt første setning at systemet for kvalitetssikring er fagskolens verktøy for å gjennomføre kvalitetsarbeidet, jf. fagskoleforskriften § 49. Dette må ses i sammenheng med fagskoleloven § 5 femte avsnitt første setning som sier at «fagskoler skal ha tilfredsstillende interne systemer for kvalitetssikring», og fagskoleforskriften § 49 som supplerer fagskoleloven § 5. For at kvalitetssystemet skal være et verktøy i henhold til fagskoleforskriften § 4-2 første avsnitt, må systemet være organisert på en måte som gjør det mulig å gjennomføre kvalitetsarbeidet.

I henhold til fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning skal fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring vise målene for kvalitetsarbeidet, hvordan arbeidet skal gjennomføres, ansvarsforholdene og rapporteringslinjene. Det er ikke fastsatt noen krav til hvordan kvalitetssystemet skal beskrives, eller til hvordan systemet skal se ut. Fagskolene må imidlertid ha en systembeskrivelse som kan tilrettelegge for og sannsynliggjøre at kravene i § 4-1 blir oppfylt, og dette må gå frem av systembeskrivelsen. Fagskolen må også i systembeskrivelsen angi hvordan fagskolen har tenkt å oppfylle kravet til å dokumentere kvalitetsarbeidet.

I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at kvalitetssikringssystemet må tilpasses den enkelte fagskoles størrelse, egenart og utdanninger.

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

2.5.1 Mål for utdanningen

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 andre avsnitt:

"Fagskolen skal fastsette mål for kvaliteten i utdanningene."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt:

"Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise målene for kvalitetsarbeidet."

I henhold til fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt må fagskolens system for kvalitetssikring inneholde mål for kvalitetsarbeidet. Disse målene skal angi kvalitet for utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1 andre avsnitt.

Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 andre avsnitt og 4-2 første avsnitt henger sammen. Fagskolen må fastsette mål for kvaliteten i utdanningen, og disse målene må komme til uttrykk i fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring. Målene skal reflektere hva søkeren mener er viktig for å oppnå god kvalitet i utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet om å fastsette mål er oppfylt.

NOKUT konkluderer med at kravet om å beskrive mål i systemet for kvalitetssikring er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har oppgitt overordnede mål for kvaliteten i utdanningene. Videre har dere organisert kvalitetsarbeidet rundt seks kvalitetsområder. Disse er:

- inntakskvalitet,
- rammekvalitet,
- programkvalitet,
- undervisningskvalitet,
- resultatkvalitet og
- relevanskvalitet.

For hvert av kvalitetsområdene har dere oppgitt indikatorer for måloppnåelse, kilder til informasjon om måloppnåelse, og dere har formulert mål. Dere skiller mellom kvantitative og kvalitative indikatorer. Målene er fastsatt som nedre kritiske verdier på de fleste av de kvantitative indikatorene.

Vurdering

Dere har oppgitt overordnede mål for kvaliteten i utdanningene som dere både har omtalt som mål for kvaliteten i utdanningene og som mål for det systematiske kvalitetsarbeidet. Det virker som om de først og fremst er ment å være mål for prosessen for kvalitetsarbeidet. Kvalitetsområdene med de tilhørende kvantitative indikatorene og de kvalitative vurderingene som skal gjennomføres, er samlet sett egnet for å vurdere kvaliteten i utdanningene deres.

Inndelingen i kvalitetsområder er en hensiktsmessig organisering av kvalitetsarbeidet, og med indikatorene sørger dere for at dere vurderer sentrale aspekter ved kvalitet i utdanning. Målene som er beskrevet under hvert kvalitetsområde, er ikke formulert som tydelige mål. De fleste kvantitative indikatorer er likevel oppgitt med en nedre kritisk verdi, som fungerer som mål. Ikke alle kvantitative indikatorer har et mål/kritisk verdi. Det er dermed uklart hvordan disse indikatorene skal vurderes. For de kvalitative vurderingene er det ikke formulert tydelige mål, og det er uklart hvordan dere skal vurdere disse. Samlet viser dette likevel at kravet er oppfylt.

Anbefaling:

Vi anbefaler at dere tydeliggjør hvordan alle indikatorer skal vurderes, og samtidig sørger for tydeligere målformuleringer. I oversikten over de kvantitative og kvalitative indikatorene er ikke sensorene inkludert, men de er senere nevnt som en kilde til informasjon. Vi vil anbefale at dere har indikatorer som ivaretar sensorenes vurdering. Vi

anbefaler at dere er tydelige på hva som er mål for prosessene for kvalitetsarbeidet, og det som er mål for kvaliteten i utdanningene.

2.5.2 Samle inn informasjon fra ulike kilder

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav a:

"For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente informasjon fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og eventuelle andre relevante kilder."

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav a at fagskolen systematisk må innhente informasjon fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og eventuelt andre relevante kilder for å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet.

For å oppfylle kravet må fagskolen redegjøre for hvordan den skal innhente informasjon fra studenter, ansatte og representanter fra yrkeslivet, og eventuelt fra andre dersom det anses relevant. Fagskolen må selv vurdere om det er andre kilder som er hensiktsmessige. Fagskolen må videre redegjøre for hva som skal samles inn fra de ulike kildene, og hvem som har ansvaret.

Det sentrale er at informasjonen som mottas, gjør det mulig å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet, og fagskolen må dermed også bruke informasjonen til å foreta denne vurderingen. Fagskolene kan selv bestemme hvordan de innhenter informasjonen, såfremt informasjonen er egnet til å kunne gjøre en vurdering av om utdanningen når målet for kvalitet.

For å kunne vurdere innsamlet informasjon opp mot målene, må fagskolen ofte operasjonalisere målet i mer konkrete kjennetegn for måloppnåelse. En måte å gjøre dette på er å sette opp kvantitative og/eller kvalitative indikatorer eller terskelverdier å måle funnene mot.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet om å beskrive informasjonsinnhenting fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og eventuelle andre relevante kilder ikke er oppfylt.

NOKUT konkluderer med at kravet om informasjonens bruksområde og egnethet ikke er oppfylt.

NOKUT vurderer at kravet om å beskrive ansvarsforholdene i innhenting er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Innhenting av informasjon på studieprogramnivå omfatter aktuell statistikk fra DBH, emnerapporter, Studiebarometeret, fagskolens egne studiestartundersøkelse,

kandidatundersøkelse, samarbeidsmøter med praksis- og yrkesfeltet, og kvalitativ selvevaluering.

Dere henter også inn sensorrapporter for hvert av emnene. Dere har oppgitt en skjematisk oversikt over hvilke undersøkelser som skal belyse de ulike indikatorene innenfor hvert kvalitetsområde. Videre har dere lagt ved maler for de ulike undersøkelsene dere gjennomfører. Dere har også beskrevet ansvaret som ligger på de ulike rollene i kvalitetsarbeidet, og oppgitt skjematiske oversikter over hvem som er ansvarlig for informasjonsinnhenting, og hvordan informasjon skal behandles.

Vurdering

Vår vurdering er at dere henter inn informasjon fra studenter, kandidater, sensorer og representanter fra yrkesfeltet. Dette gjør dere gjennom evalueringer og samarbeidsmøter. Gjennom de ulike malene dere har for informasjonsinnhenting og malen for kvalitetsrapport, fremgår det at informasjonen som hentes inn, er egnet til å belyse målene dere har satt for kvalitet.

Det er uklart hvordan dere henter inn informasjon fra ansatte. Dere skriver at dere skal gjøre kvalitative selvevalueringer, og at faglærer skal lage emnerapport i samarbeid med faglærer. Det fremgår ikke hva de ansattes bidrag skal være, eller hvilken informasjon som skal hentes fra de ansatte, eller hvilken informasjon de ansatte skal ta stilling til. Dere må klargjøre hvordan dere henter inn informasjon fra ansatte.

Dere har gjort klart hvilke indikatorer de ulike undersøkelsene og møtene skal bidra til å belyse.

Det er uklart hvordan evalueringen fra sensorene inngår i dette. Dere må tydeliggjøre hvordan informasjonen fra sensorer skal brukes for å vurdere målene dere har satt.

Dere har beskrevet at dere skal ha samarbeidsmøter med praksisfeltet. Samtidig er det ikke beskrevet nærmere hvordan samarbeidet med de ulike praksisstedene skal foregå, og om dere kommer til å hente inn informasjon fra dem. Gjennom rollebeskrivelsene og de skjematiske fremstillingene i kvalitetssikringssystemet, kommer det derimot tydelig frem hvem som har ansvar for å innhente informasjonen.

Kravet til innhenting av informasjon fra ansatte er ikke oppfylt. Dere har heller ikke klargjort hva informasjonen fra sensorer skal brukes til når det gjelder å kunne vurdere måloppnåelsen. Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

Anbefaling:

Vi anbefaler at dere innhenter informasjon om kvaliteten i utdanningene fra praksisstedene dere bruker.

2.5.3 Samle inn resultater fra internkontrollen

Fra Fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f første setning:

"Styret skal [...] sørge for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og etablere og sørge for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak (internkontroll) for å sikre dette."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b:

"For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente resultater fra fagskolens internkontroll, jf. fagskoleloven § 9 tredje ledd bokstav b."

I henhold til fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f må fagskolens styre sørge for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og etablere og sørge for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak for å sikre at virksomheten er i samsvar med regelverket.

I forarbeidene til fagskoleloven § 9 er det lagt til grunn at bestemmelsens tredje avsnitt bokstav f presiserer styrets plikt til å etablere og gjennomføre systematiske kontrolltiltak. Fagskolene kan selv bestemme hvordan internkontrollen skal innrettes. Dette vil kunne variere mellom fagskolene avhengig av virksomhetens størrelse, egenart mv. Det er styret som har det overordnede ansvaret for fagskolens internkontroll. Den konkrete utarbeidelsen og kontroll med etterlevelsen av rutiner kan imidlertid delegeres til for eksempel daglig ledelse. Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b må sees i sammenheng med fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f. Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b, jf. fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f første setning, at fagskolen systematisk skal innhente resultater fra fagskolens internkontroll for å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet. Det å gjennomføre systematiske kontrolltiltak i henhold til fagskoleloven § 9 er følgelig en forutsetning for å kunne oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b om å vurdere om utdanningen når målet for kvalitet.

For å oppfylle kravene må fagskolen gi en beskrivelse av hvordan den skal samle inn resultater i tråd med fagskoleloven § 9 tredje avsnitt bokstav f og fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje avsnitt bokstav b, hvilke resultater som skal benyttes og hvem som har ansvaret for innsamlingen. De resultatene som benyttes, må være relevante for målene fagskolen har satt for kvalitet i utdanningen.

Konklusjon

NOKUT har besluttet å utrede ordlyden i fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje ledd bokstav b om internkontroll. Siden ordlyden i § 4-1 tredje ledd bokstav b er under utredning, er dette kravet tatt ut av vurderingen av de generelle kravene til nye søkere i denne søknadsrunden.

2.5.4 Bruken av vurderingen

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 fjerde avsnitt:

"Fagskolen skal bruke sin vurdering av kvaliteten til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningen."

Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2 stiller krav til fagskoleutdanningskvalitet, særlig gjennom å ha krav til systematisk kvalitetsarbeid og et system for kvalitetssikring. Vurderingen av kvaliteten skal brukes til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningene, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-1 siste avsnitt. Det er følgelig ikke tilstrekkelig å vurdere om utdanningen når målene for kvalitet. Fagskolen må videre bruke vurderingen til å rette opp kvaliteten dersom den er sviktende, og til å videreutvikle kvaliteten i utdanningene. Fagskolen må løpende bruke informasjon fra vurderingen til å se på om noe kan endres for å sikre kvaliteten i utdanningen, og ved behov gjennomføre tiltak for utbedring. For å oppfylle kravet, må fagskolen vise hvem som har ansvar for å foreta vurderingene, hvem som har ansvar for å fatte beslutningene, og hvem som har ansvar for å følge opp at eventuelle nødvendige tiltak vil bli iverksatt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet om å beskrive opprettingen av sviktende kvalitet er oppfylt.

NOKUT konkluderer med at kravet om å beskrive videreutvikling av kvalitet er oppfylt.

NOKUT konkluderer med at kravet om å beskrive ansvarsforholdene i arbeidet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

De ulike evalueringene sammenfattes i en årlig kvalitetsrapport som går til styret. Den årlige kvalitetsrapporten skal gi en overordnet oversikt over og en vurdering av kvalitetsarbeidet ved fagskolen i foregående år, og presentere tiltaksplan for forbedringer. I vedtaket fra styret skal det komme frem hvilke tiltak som må iverksettes, og hvem som har ansvar for å iverksette tiltakene. Indikatorene for hvert kvalitetsområde skal brukes for å beskrive kvaliteten, og dette skal følges over tid.

Interne evalueringsresultater, studieprogramrapporter, Studiebarometeret, tall fra DBH og eventuelle innmeldte avvik skal danne datagrunnlaget for vurderingene. Styret skal videre vurdere om fastsatte indikatorer fungerer etter hensikten, og fastsette mål som er best egnet for å belyse kvaliteten i utdanningene ved fagskolen. I tillegg til den systematiske innhenting av informasjon som dere gjør, har dere også et skjema for innmelding av avvik som skal være tilgjengelig for studenter og ansatte, og som rektor er ansvarlig for å følge opp gjennom studieåret.

Vurdering

Vår vurdering er at dere har en helhetlig tilnærming til kvalitetsarbeidet som sikrer videreutvikling, og dere har systemer for å fange opp eventuell sviktende kvalitet. Indikatorene dere har oppgitt med tilhørende kritiske verdier, synliggjør hva dere anser for å være sviktende kvalitet i deres utdanninger. Gjennom kvalitetsområdene med tilhørende indikatorer og innhenting av informasjon har dere sørget for å ha et godt beslutningsgrunnlag å vurdere kvaliteten i utdanningene deres og ta stilling til videreutvikling av kvalitet.

Gjennom årlig rapportering sørger dere for at kvaliteten på utdanningene vurderes systematisk. Samtidig har systemet lagt til rette for løpende innmelding av avvik, og at dere derfor kan ta tak i sviktende kvalitet fortløpende. Kvalitetssikringssystemet har tydelige ansvarsforhold, og det er i systemet beskrevet klart hvem som skal videreutvikle utdanningene og rette opp eventuell sviktende kvalitet.

Kvalitetssikringssystemet er egnet for å informere styret slik at styret kan gjennomføre tiltak i kvalitetsarbeidet og delegere ansvar for tiltakene. Det kommer frem i beskrivelsen av kvalitetssikringssystemet hvilken informasjon som ligger til grunn for vurderingene, hvordan den skal hentes inn, hvem som er ansvarlig både for innhenting og vurderingen, og også for tiltak. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.5.5 Involvering i arbeidet

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt andre setning:

"Fagskolen skal involvere ansatte og studenter, inkludert eventuelle studentorganer, i kvalitetsarbeidet."

I henhold til fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning må fagskolen involvere ansatte og studenter i kvalitetsarbeidet. Dersom det finnes studentorganer på fagskolen, må også de involveres. Det følger av dette at hele virksomheten og alle nivåer på institusjonen skal involveres. Dette er en forutsetning for at kvalitetsarbeidet skal kunne prege hele driften av fagskolen, og for å legge til rette for høy kvalitet på alle nivåer.

Det ligger i begrepet "involvere" at både studenter og ansatte skal bli hørt og skal få være med på prosesser som er relevant for kvalitetsarbeidet. Kravet til å "involvere" omfatter mer enn å innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningen fra studenter og ansatte. Det å bare innhente tilbakemeldinger er følgelig ikke tilstrekkelig for å oppfylle kravet. Hvilken form for involvering som er tilstrekkelig vil variere etter blant annet hvor lang utdanningen er og hvilken utdanningsform det er snakk om. Hva som kreves for at kravet til involvering er oppfylt vil dermed kunne variere.

Fagskolen må redegjøre for hvordan det er tilrettelagt for at studenter og ansatte skal bli involvert i arbeidet, og hvem som har ansvar for dette.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet om å beskrive hvordan dere vil involvere studenter og ansatte er oppfylt.

NOKUT konkluderer med at kravet om å beskrive ansvarsforholdene i involveringen er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere skriver i deres kvalitetssikringssystem at studentene gjennom «Si-fra-systemet», evalueringssystemet og deltakelse i råd og utvalg, skal være med på å påvirke studiekvaliteten. Studenter skal være representert med stemmerett i fagskolens organer. Dere skriver også at studentene skal medvirke i utforming, gjennomføring og tolkning av evalueringresultater.

Dere har lagt til rette for samarbeid med studentorganet. Både studenter og ansatte sitter i fag- og læringsmiljøutvalget, som er et felles samarbeidsorgan på studieprogramnivå mellom ansatte og studenter. Fag- og læringsmiljøutvalget skal være både pådriver og rådgivende for rektor i saker som omhandler utdanningskvalitet og læringsmiljø. Dere skriver at faglærere sammen med faglig ansvarlig skal være med å drøfte resultatene som kommer inn fra ulike evalueringer. Faglærere skal også delta i studieprogrammøter.

Vurdering

Vår vurdering er at dere i tilstrekkelig grad har dokumentert at dere vil involvere studenter og ansatte i kvalitetsarbeidet. Gjennom fag- og læringsmiljøutvalget sikrer dere at studenter og ansatte deltar i evaluering, revidering og oppdatering av undervisningstilbud, emnebeskrivelser og studieplaner. Videre sikrer dere at de får:

- medvirke til innholdet i fagskolens studentevalueringer,
- vurdere evalueringresultater,
- foreslå tiltak på bakgrunn av fagskolens studentevalueringer og andre evalueringer med relevans for studiene og studentene ved studieprogrammene.

Dere har også lagt til rette for at fagskolen skal samarbeide med studentorganet. Videre har dere lagt til rette for at faglærere er involvert i samarbeid med faglig ansvarlig om videreutviklingen av utdanningene. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.5.6 Rapportering og forankring

Fra Fagskoletilsynsforordningen § 4-1 første avsnitt første setning:

"Fagskolens kvalitetsarbeid skal være forankret i fagskolens styre og ledelse."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning:

"Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise [...] ansvarsforholdene og rapporteringslinjene."

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første avsnitt første setning at fagskolens kvalitetsarbeid skal være forankret i fagskolens styre og ledelse. Det betyr at det er styret som må vedta kvalitetssystemet.

I henhold til fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første avsnitt andre setning skal fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring vise blant annet ansvarsforholdene og rapporteringslinjene. Fagskolen må dermed beskrive rapporteringslinjene og hvem som har beslutningsansvar. Dette må være beskrevet på en måte som sannsynliggjør at rapporteringslinjene og beslutningsansvaret fører til forankring hos styret og ledelsen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet om forankring er oppfylt.

NOKUT konkluderer med at kravet om å beskrive rapporteringslinjene er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere har beskrevet ansvaret som ligger til de ulike rollene i kvalitetsarbeidet. I disse beskrivelsene skriver dere også hvem de ulike skal rapportere til. I dokumentasjonen går det fram at styret har vedtatt kvalitetssikringssystemet og tilhørende mandater. Dere har beskrevet at styret ved Fagskolen Diakonova er øverste ansvarlige styringsorgan og skal ivareta studentenes rettigheter, lærings- og arbeidsmiljø, innholdet i utdanning, avsluttende vurdering, dokumentasjon og disiplinærsaker.

Styret har det overordnede ansvaret for kvalitetsarbeidet ved fagskolen, og har ansvar for at fagskolen har utarbeidet et tilfredsstillende og oppdatert kvalitetssystem. Styret skal påse at budsjettmessige prioriteringer og øvrige beslutninger legger til rette for god kvalitet i studiene. Styret vedtar kvalitetsrapporten og tiltaksplan og har ansvar for å søke NOKUT om akkreditering av fagskolens utdanningstilbud.

Rektor har det overordnede ansvaret for å sikre og utvikle studiekvaliteten og sørge for at det systematiske kvalitetsarbeidet til enhver tid tilfredsstillende gjeldende interne og eksterne krav. Rektor skal påse at fagskolens administrative virksomhet og forvaltning og fagskolens faglig ansatte støtter opp om fagskolens utdanningsvirksomhet, og at mål og rammer for kvalitetsarbeidet følges opp. Videre skal rektor vurdere forslag om kvalitetsforbedringer og beslutte tiltak. Rektor legger fram årlig kvalitetsrapport for styret, og har ansvar for at mål og tiltak gjennomføres og budsjetteres.

Vurdering

Dere har dokumentert at styret har vedtatt kvalitetssikringssystemet, og beskrevet hvilken rolle styret har i kvalitetsarbeidet. Beskrivelsene viser at kvalitetsarbeidet er forankret hos styret.

Videre fremgår det hvilket ansvar rektor har, og også utdanningsfaglig ansvarlig og faglig ansvarlig. Ledelsen er sentral i gjennomføringen av kvalitetsarbeidet. Dere har dermed dokumentert at kvalitetsarbeidet er forankret i ledelsen.

Videre er det tydelig hvem som har ansvar for de ulike prosessene i kvalitetssikringssystemet, hvilke utvalg som skal behandle de ulike delene, og hvem de ulike skal rapportere til. Samlet viser dette at kravet til forankring og til rapporteringslinjer er oppfylt.

3 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

3.1 Beskrivelse av infrastruktur

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoletilsynsforordningen § 2-6:

"Fagskolen skal ha administrative ressurser som er tilpasset utdanningen", og "lokaler, utstyr, tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester og annen infrastruktur som er tilpasset utdanningen."

Med "administrative ressurser" menes blant annet kontorfaglige ressurser og brukerstøtte til IKT-utstyr og programvare. Med "infrastruktur" menes slikt som lokaler, utstyr og tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester. "Lokaler" omfatter lokaler for undervisning, for de ansatte til å forberede undervisningen og møte studentene, samt lokaler til at studenter kan drive egenstudier eller gruppearbeid. Med "utstyr" menes for eksempel utstyr i undervisningsrommene, IKT-utstyr, maskiner, kartbord og liknende. Med "informasjons- og bibliotekstjenester" menes ulike typer tjenester tilgjengelig, på nett eller analogt, som gir studentene tilgang til den informasjonen de trenger som del av utdanningen. Med "annen infrastruktur" menes blant annet nettilgang på skolen, læringsplattformer og liknende som er nødvendig for å gjennomføre utdanningen.

Det sentrale er at administrasjonen og infrastrukturen skal være tilpasset utdanningen i den forstand at omfanget og egenskapene må stå i forhold til utdanningen. Det må vurderes konkret hva som trengs for å organisere og gjennomføre utdanningen for et gitt antall studenter og ansatte. Relevante momenter i vurderingen er antall studenter og ansatte, om utdanningen er nettbasert eller stedsbasert, om den krever tilgang til spesialutstyr eller rom, hva slags programvare som brukes og liknende.

Konklusjon

Kravet om administrative ressurser er oppfylt.

Kravet om infrastruktur er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere beskriver et samarbeid om infrastruktur og administrative ressurser med VID vitenskapelige høgskole, som har delvis samme eier som dere, og har også lagt ved avtaler om dette.

Dere skriver at avtalene er "inngått på markedsmessige betingelser og med armlengdes avstand".

Administrative ressurser

Dere beskriver en administrasjon som dere samlet sett anslår til 2,5-3 årsverk ved oppstart av utdanningen. Dere skriver følgende:

"100% stilling som rektor, 100% stilling studieadministrasjon, deler av stilling som faglig ansvarlig (realkompetansevurdering ved opptak, skikkethetsaker, fusk- og klagesaker, søknader om fritak og permisjoner, bidra i evaluering, m.m.) og stilling som utdanningsfaglig ansvarlig (kvalitetssystemet, fag- og læringsmiljøutvalg, oppbygging, utvikling og vedlikehold av læringsplattform, m.m.), og koordinatorfunksjon (25%) i Bergen."

Dere skriver dessuten at Fagskolen Diakonova vil fra starten av være en flercampus-institusjon, og at både utdanningens fagmiljø og det administrative fagmiljø vil være små. For å sikre at fagskolen blir én integrert fagskole med robuste faglige og administrative kapasiteter, skal fagmiljøene, ledelsen og administrasjonen være felles og i størst mulig grad campus-/geografi-uavhengige. Dere understreket at dette ikke står i motsetning til at dere tilstreber å ha ansatte i både faglige og administrative stillinger ved begge/alle campus.

Lokaler og utstyr

Dere skriver at dere har inngått avtale om leie av lokaler som inkluderer blant annet auditorier, undervisningsrom, grupperom, arealer for selvstudier, simulerings- og øvingsarealer, innspillingsrom for digital undervisning/e-læring. Dere opplyser at avtalen inkluderer brukerstøtte for IT og audiovisuelt utstyr av rommene, renhold, vedlikehold, etc. Ifølge søknaden gjelder avtalen også arbeidsplasser for ansatte som inkluderer tilgang til arbeidsstasjon, printer/skanner og multirom. Videre gjelder avtalen bruk av fellesarealer som kantine og resepsjon for ansatte og studenter. Dere skriver at for begge studiesteder inngår "Fagskolen Diakonova i en større helsecampus: i Bergen med VID og Haraldsplass diakonale sykehus, i Oslo med VID, Diakonhjemmet sykehus og Diakonhjemmet Omsorg."

Informasjons- og bibliotekstjenester

Dere skriver at dere har tilgang til moderne informasjons- og bibliotekstjenester med funksjonelle lokaler i både Bergen og Oslo gjennom tjenesteavtale med VID. Ifølge dere er tjenesten i tillegg digitalisert både når det gjelder vitenskapelige samlinger og formidling av informasjonskompetanse til studentene. Dere oppgir at ansatte har høy kompetanse på systematiske litteratursøk innenfor medisin og helse.

IT-support og leveranse av IT-utstyr

Dere oppgir at dere får levert IT-tjenester inkludert IT-utstyr og brukerstøtte til studenter og ansatte, gjennom avtale med VID IT. Det innbefatter blant annet drift av PC-er, skrivere, helpdesk, interne/eksterne nettjenester, AV-utstyr, lagring og sikring av data. I studieplanens kapittel 4 står det at studentene må ha tilgang på PC hjemme.

Studieadministrative systemer

Dere oppgir at dere har inngått en intensjonsavtale med Visma in School om leveranse av studieadministrativt system for fagskolen, og beskriver løsningen nærmere.

Læringsplattform

Dere skriver at dere planlegger å bruke Teams Academic som læringsplattform for undervisningen. Dere beskriver funksjonene og samhandlingsmulighetene studenter imellom og mellom lærere og studenter. Dere framhever koblingen til øvrig Microsoft-programvare, som studentene vil være kjent med. Dere skriver også at Teams planlegges brukt som samhandlingsplattform for lærere for å utvikle, samarbeide og dele undervisningsopplegg og som samhandlings- og kommunikasjonsplattform for ansatte ved fagskolen mer generelt.

Regnskap/lønn/økonomistyring og bedriftshelsetjeneste

Dere oppgir at dere har inngått avtaler med Det norske Diakonhjem om leveranse av regnskap, lønn, økonomistyring og bedriftshelsetjeneste for ansatte.

Vurdering

Vår vurdering er at dere beskriver

- administrative ressurser
- lokaler og utstyr
- tilgang til informasjons- og bibliotekstjenester
- annen infrastruktur

som er tilpasset utdanningen med utdanningsformen nettbasert med samlinger.

For hvert av elementene over, beskriver dere ordninger som er tilpasset en utdanningen innen aktiv omsorg som skal gjennomføres på nett med samlinger, og forholdene vil ivareta både studenter og ansatte. Dere har lagt ved avtaler og prislister for leie av ulike lokaler eid av VID, og vi forstår det som at dere vil leie lokaler til samlingene etter behov. Slik vil lokalene, i likhet med annen infrastruktur, være tilpasset antallet studenter dere vil ta opp til første årskull på inntil 60 studenter.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.2 Studieplan

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt:

"Utdanningen skal ha en studieplan som informerer om utdanningens opptakskrav, faginnhold, struktur og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis."

Bestemmelsen stiller krav om hvilket innhold studieplanen må ha. Hver utdanning må ha egen studieplan. Det sentrale er at studieplanen i stor grad skal speile de øvrige kravene til utdanningen.

I bestemmelsen er det listet opp visse minimumskrav for hva studieplanen skal informere om. Dette omfatter informasjon om utdanningens opptakskrav, jf. fagskoleforskriften kapittel 2, faginnhold og struktur, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis, jf. fagskoletilsynsforskriften §§ 2-1 tredje avsnitt bokstav c og 2-4.

Studieplanen kan inneholde mer enn dette, men dette er ikke et krav. Det anbefales imidlertid at det også tas inn informasjon om utdanningens navn, jf. § 2-1 tredje avsnitt bokstav a, utdanningens overordnede læringsutbytte, jf. § 2-1 andre avsnitt, utdanningens studiepoeng og omfang, jf. § 2-2, samt arbeidskrav for studentene og læremidler/litteraturliste.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Studieplanen inneholder informasjon om utdanningens opptakskrav, inkludert opptak på bakgrunn av realkompetanse. Dere beskriver oppbygningen av utdanningen og rekkefølgen på emnene. Dere beskriver også emnene, inkludert læringsutbyttet for hvert enkelt emne. Undervisnings, lærings- og vurderingsformer er presentert, i tillegg til at arbeidskrav er beskrevet for hvert enkelt emne.

Utdanningen inneholder ekstern praksis, som er beskrevet både i et eget kapittel og for hvert av de aktuelle emnene. Studieplanen inneholder også elementer som er anbefalt i informasjonsskrivet til fagskoletilsynsforskriften. Studieplanen gir informasjon om utdanningens navn, overordnet læringsutbytte, studiepoeng og omfang, skikkethetsvurdering, arbeidskrav for emnene og foreløpig litteraturliste/pensum.

Vurdering

Vår vurdering er at dere har gjengitt opptakskravet for utdanningen i studieplanen. (Vi viser for øvrig til vår vurdering om opptak under kapittel 2.2 og 3.9 i denne rapporten.) Kapitlene som tar for seg studiets oppbygning og emnebeskrivelsene gir til sammen en tilfredsstillende oversikt over utdanningens faginnhold og struktur. Lærings- og vurderingsformer, inkludert praksis, er beskrevet generelt, og er i tillegg spesifisert og begrunnet godt i beskrivelsen av de enkelte emnene.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.3 Utdanningens navn

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a:

"Utdanningen skal ha et dekkende navn."

Kravet er at utdanningen skal ha et "dekkende navn". Ordlyden i "dekkende navn" tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen.

Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet "fagskoleutdanning" eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med krav til utdanningens læringsutbytte i den forstand at navnet skal speile utdanningens læringsutbytte. For at kravet skal anses oppfylt må derfor utdanningens navn være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. I dette ligger at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt forutsatt at dere fjerner "Fagskoleutdanning i" fra navnet.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden navnet "*Fagskoleutdanning i aktiv omsorg for eldre*". I søknadsskjemaet skriver dere blant annet: "Fagskoleutdanningen i aktiv omsorg for eldre har som overordnet mål å utdanne reflekterte yrkesutøvere med høy yrkesetisk forståelse, som tar initiativ til å planlegge, organisere og iverksette tiltak i samarbeid med brukere/pasienter, pårørende og andre tjenesteytere. [...]"

Etter endt utdanning skal fagskolekandidaten kunne legge til rette for at eldre personer, uavhengig av sykdom og/eller lidelse, kan opprettholde et meningsfullt hverdagsliv ut fra sine forutsetninger og ønsker. Målet er at eldre er delaktige i aktiviteter i et nærmiljø som er stimulerende, harmonisk og viktig for dem."

Vurdering

Dette kravet er ikke oppfylt fordi dere må fjerne "Fagskoleutdanning i" fra navnet. Navnet i seg selv skal ikke si noe om utdanningens nivå eller lengde. Utdanningens navn skal derfor

ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henviser til antall studiepoeng utdanningen er på. Dere må derfor fjerne "Fagskoleutdanning i" fra navnet.

Etter denne endringen vil navnet på utdanningen være "Aktiv omsorg for eldre", og det er derimot dekkende for utdanningen. Dette er en etablert betegnelse innen fagfeltet eldreomsorg, jevnfør blant annet nasjonal plan for fagskoleutdanningen "Helse, aldring og aktiv omsorg". Dette navnet signaliserer hvilken kompetanse studentene har etter å ha oppfylt utdanningen, og læringsutbyttet består av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse knyttet til å utøve aktiv omsorg for eldre. Navnet risikerer heller ikke å bli forvekslet med utdanninger på et annet nivå i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), eller med fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

3.4 Utdanningens faginnhold og struktur

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoletilsynsforordningen § 2-1 tredje avsnitt bokstav b:

"Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet."

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er "egnet" til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av "egnet" tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

Sentralt for dette kravet er utdanningens emner og sammenhengen mellom dem. Emnene og temaene som er relevante for å nå læringsutbyttet må være dekket av faginnholdet i utdanningen. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå. Kravet er ikke oppfylt dersom studieplanen har mangler som gjør det sannsynlig at studentene ikke vil kunne oppnå læringsutbyttet.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I studieplanen skriver dere (s. 7):

"Fagskoleutdanningen gir til sammen 60 studiepoeng som tas på deltid over to studieår, fordelt på 4 semester med 15 studiepoeng hver. Det vil være avsluttende eksamen i hvert semester. Fagskoleutdanningen er organisert med undervisning på campus i ukesamlinger i tillegg til læringsaktiviteter og deltagelse i læringsgrupper på nett og selvstendig arbeid mellom samlingene. Praksis, simulering, gruppearbeid, veiledning og deler av undervisning vil være nærværspiktig."

Spissingen av den omsøkte fagskoleutdanningen er «aktiv omsorg for eldre» og utdanningen består av 30 studiepoeng med felles emner, og 30 studiepoeng med fordypning i enten *Aktiv omsorg for personer med demens* eller *Aktiv omsorg for eldre personer med helseutfordringer*. Fellesemnene i utdanningen er:

- Helse og aldring i et aldersvennlig samfunn
- Verdier og relasjoner i møte med eldre personer med helseutfordringer

Når studentene velger studieretning, velger de enten emnene

- Teoretiske perspektiver på aktiv omsorg for eldre personer med helseutfordringer
- Aktiv omsorg i praksis for eldre personer med helseutfordringer

eller

- Teoretiske perspektiver på aktiv omsorg for personer med demens
- Aktiv omsorg i praksis for personer med demens

Vurdering

NOKUT har ikke tidligere akkreditert fagskoleutdanninger hvor halvparten av utdanningen består av ulike fordypninger. I denne saken har vi vurdert det slik at det tydelig er snakk om én utdanning, selv om studentene bare har halvparten av emnene felles. Grunnen er at begge fordypningene gir kompetanse i aktiv omsorg for eldre, og at de delene av overordnet læringsutbytte som er forskjellig for de to fordypningene, likevel har store likheter. Hovedforskjellen er spissing mot eldre med helseutfordringer henholdsvis med og uten demenssykdom. (Se også vår vurdering av utdanningens læringsutbyttebeskrivelse i kapittel 3.7.)

Oversikten over utdanningens innhold viser et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling:

Vi anbefaler at dere tydeliggjør noen av temaene i emnene. For eksempel er det uklart hva som ligger i temaet *Eldre personers rettigheter og plikter i et individ- og samfunnsperspektiv*. Eldre har ikke egne rettigheter eller plikter. Derfor bør dere tydeliggjøre om dere refererer til lovverk om pasient- og brukerrettighetsloven eller helse- og omsorgstjenesteloven, eller om dette skal ta for seg noe annet.

Under fordypningsemnet *Aktiv omsorg for eldre personer med helseutfordringer*, anbefaler vi at dere oppdaterer begrepsbruken innen eldreomsorgen. For eksempel når dere skriver "aktiviseringsmetoder", antar vi at dere mener "miljøbehandling". Og når dere skriver "skjøre eldre", antar vi at dere mener "skrøpelige eldre". Når dere skriver "samvalg", antar vi at dere mener "brukermedvirkning". Dette er bare noen eksempler på utdaterte begreper i oversikten over innhold og emner. Vi anbefaler at dere går gjennom temaene for å oppdatere dem slik at de blir i tråd med dagens begrepsbruk i fagfeltet.

Når det gjelder temaet *medikamentell/ikke medikamentell behandling* er det ikke tydelig hva som ligger i ikke medikamentell behandling. Dersom dere egentlig refererer til miljøbehandling og personsentrerte tiltak, vil dette overlapse med *aktiviseringsmetoder og tilnæringsmåter i omsorg for personer med demens*, som er andre tema.

Når det gjelder temaet *Demenssykdommer, etiologi og utvikling*, er vi usikre på om etiologi er et kjent begrep for fagskolens målgruppe. Dersom dette egentlig handler om risiko og årsaker, anbefaler vi at dere bruker ordene "risiko og årsaker" istedenfor.

Vi anbefaler at dere går igjennom begrepene slik at de blir mer helhetlige og oppdaterte.

3.5 Undervisnings, lærings- og vurderingsformer

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav c:

"Utdanningen skal ha undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet"

Bestemmelsen oppstiller krav til utdanningens undervisnings-, lærings- og vurderingsformer. Det sentrale er at disse skal være utformet og organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer må følgelig være tilpasset utdanningen.

Videre må undervisnings-, lærings- og vurderingsformer understøtte faginnholdet og strukturen, og må passe til utdanningsformen enten den er stedbasert, nettbasert eller en kombinasjon av disse. Vurderingsformene må være tilpasset emnene og læringsaktivitetene, og må være tilpasset hensikten om å gi studentene tydelige mål og tilbakemelding. Videre må det være mulig gjennom vurderingsformene å kunne fastsette i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer påvirker hverandre. Det må derfor foretas en konkret helhetsvurdering av om kravet er oppfylt samlet sett.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal fremgå av studieplanen, jf. samme bestemmelser femte avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere gir en generell beskrivelse av tilnærmingen deres til arbeids- og undervisningsformer i studieplanens kapittel 4.

Om studentaktive læringsmetoder skriver dere at variasjon mellom ulike metoder, oppgaver og læringsarenaer, sammen med høy grad av studentaktivitet, er sentralt i fagskolens forståelse av faktorer som fremmer læring. Dere oppgir at undervisnings- og arbeidsformer veksler mellom oversiktsforelesninger, seminarer, gruppearbeid, simulering, ferdighetstrening, veiledning, praksisstudier, arbeid med ulike obligatoriske læringsaktiviteter og selvstudium. Videre skriver dere at studentene i løpet av utdanningen utfordres til kritisk tenkning ved å delta i refleksjon og diskusjoner i ulike sammenhenger på campus, i læringsgrupper på nett og i praksisfeltet.

Om gruppearbeid skriver dere at dere legger til rette for at studentene får innføring i gruppeprosesser, i tillegg til at de deltar i ulike former for gruppearbeid både i teoretiske og praktiske studier. Studentene skal ha obligatorisk gruppeveiledning av en veileder tilknyttet fagskolen gjennom hele utdanningen, med 15 timer gruppeveiledning per studieår.

Om fleksibel læring skriver dere blant annet at fleksible undervisnings- og læringsformer står sentralt i studiet gjennom utstrakt bruk av digitale verktøy i undervisning, veiledning, gruppearbeid og eksamensavvikling. Dere opplyser at alle studenter blir tilknyttet fagskolens læringsplattform.

Om faglig skriving skriver dere at det forventes at helsefagarbeidere kan skrive og uttrykke seg godt på norsk og kan dokumentere aktivitetene sine. Dere skriver at i tillegg til dokumentasjon av egne gjøremål i praksis, skal studentene utforme/besvare og levere arbeidskrav, faglig refleksjonsnotat eller studieoppgave i hvert emne.

Om læring gjennom refleksjon skriver dere at refleksjon er en vesentlig del av studentenes læreprosess. Dere skriver at gjennom refleksjon bevisstgjøres studentene blant annet på den kompetansen de går inn i utdanningen med, hva de har lært, hvilke læringsstrategier som fungerer best for egen læring, og på hvordan de kan arbeide videre for å nå det forventede læringsutbyttet. Videre skriver dere at refleksjon kan bidra til å se sammenhenger på tvers av temaer og mellom emner. Derfor er refleksjonsnotat, både individuelt og i gruppe, ett av flere arbeidskrav i flere av studiets emner.

Dere lister opp "arbeids- og undervisningsformer" og "obligatoriske aktiviteter" for hvert emne. På tvers av emnene har dere disse listene:

Arbeids- og undervisningsformer

- Ferdighetstrening/simulering
- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Kommunikasjonsøvelser (Simulering)
- Praksisstudier
- Ressursforelesning
- Selvstudium
- Seminar
- Simulering

Obligatoriske aktiviteter

- Arbeidskrav
- Deltakelse i gruppe
- Deltakelse i gruppe /fremlegg
- Deltakelse i refleksjonsgrupper
- Faglig refleksjonsnotat
- Faglig refleksjonsnotat som må vurderes til godkjent for å bestå emnet
- Fordypningsarbeid knyttet til praksisstudier (obligatorisk arbeidskrav)
- Fremlegg av studieoppgave (gruppeoppgave (tilsvarende form som eksamen))
- Kommunikasjonsøvelser
- Nærværsplicht i praksis
- Praksisforberedende undervisning
- Simulering
- Veiledning
- Veiledning i gruppe Vurderingsformene dere bruker er
- Gruppeoppgave med muntlig fremlegg (bestått / ikke bestått)
- Skriftlig gruppeoppgave med muntlig fremlegg (A-F)
- Skriftlig individuell oppgave (A-F)
- Praksisstudier (bestått / ikke bestått)

Vurdering

Dere har satt sammen en variasjon av undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som bidrar til utvikling av kompetanse og ferdigheter slik at studentene oppnår læringsutbyttet.

Undervisnings- og læringsformene samsvarer med faginnholdet og strukturen i utdanningen.

Vurderingsformene er utformet slik at studentene skal få tilbakemeldinger som er tilpasset emnene og læringsaktivitetene.

Dere har søkt om utdanningen som stedbasert og nettbasert med samlinger.

Fagskoleutdanningen er organisert med undervisning på campus i ukessamlinger i tillegg til læringsaktiviteter og deltagelse i læringsgrupper på nett og selvstendig arbeid mellom

samlingene. Praksis, simulering, gruppearbeid, veiledning og deler av undervisning vil være nærværspiktig. En slik kombinasjon vurderer vi som "nettbasert med samlinger".

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.6 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt:

"Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt."

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet.

Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanning skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. En del av vurderingstemaet er derfor om samarbeidspartnerne er relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. En annen side av kravet er at fagskolen må ha planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet.

Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere beskriver at dere har gjennomgått kompetanseplaner fra nær- og omkringingliggende kommuner og fylkeskommuner for å identifisere kompetansebehov i pleie- og omsorgstjenestene på Vestlandet og Østlandet. Dere har hatt møter med Oslo kommune, Oslo fylkeskommune og Viken fylke om deres behov for kompetanse. Dere har også gjennomført en spørreundersøkelse innenfor eierne av fagskolen sine virksomheter som yter pleie- og omsorgstjenester.

Dere skriver at alle instanser har meldt tilbake at det er et stort behov for kompetanseheving innenfor den kommunale helse- og omsorgstjenesten og at behovet er størst innenfor områdene eldreomsorg, demensomsorg og psykisk helse. Det ble også avdekket behov for at fagskoleutdanninger innenfor disse områdene vektlegger holdninger og verdier, kommunikasjons- og relasjonskompetanse, og etisk og faglig refleksjon.

Videre skriver dere at forslaget til studieplan har vært til høring, og at dere har holdt en høringskonferanse. Dette har gitt dere innspill fra sykehus, sykehjem og hjemmetjenester i fagskolens eieres virksomheter i Oslo og Bergen, fra Oslo og Bergen kommune og Viken fylke, fra Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Viken, fra KS, samt fra stiftelsene Verdighetscenteret, Kirkens familievern og den sosiale entreprenøren Gammel Nok, med flere. Dere skriver at høringsinnspillene bekreftet et stort og økende behov for kompetanse innenfor de områder studiet dekker og at studiets innretning og innhold i stor grad bidrar til å heve kompetansen på kritiske områder for tjenesteleverandørene.

Om framtidige samarbeid skriver dere at dere planlegger å etablere et råd for samarbeid med arbeidslivet. Rådet skal samle interessenter og samarbeidspartnere i arbeidslivet på regelmessig basis for å diskutere relevans, innhold og arbeidsformer i utdanningen, få tilbakemeldinger fra arbeidslivet/arbeidsgivere på utdanning og kandidatenes læringsutbytte, og få innspill om og drøfte nye kompetanse- og utdanningsbehov.

Dere skriver videre at dere planlegger tett samarbeid med eiernes virksomheter, som omfatter blant annet sykehus, sykehjem, omsorgsboliger, hjemmetjenester og andre omsorgstilbud og kvalifiseringstiltak. Det er så langt inngått intensjonsavtaler om samarbeid med eiernes virksomheter som driver pleie- og omsorgstjenester. Dere navngir blant andre Diakonhjemmet omsorg, Domkirkehjemmet sykehjem, sykehjemsetaten Oslo kommune, Helse Bergen (Haukeland), Viken fylke og Bærum kommune. Samarbeidet skal omfatte utvikling av studiets innhold og undervisningstilbud, muligheter for kombinerte stillinger og deltagelse i undervisning og veiledning av studenter i praksisstudier, ferdighetstrening og simuleringsøvelser. Samarbeidet skal også gi tilgang til praksisplasser og bidra til rekruttering av studenter til fagskoleutdanningen. Dere vil på deres side bidra med opplæring/kursing og veiledning av praksisveiledere og dialog med praksisfeltet om innholdet og kvaliteten på undervisningen og studentenes utøvelse i praksis.

Dere skriver også at dere vil arbeide for å utvide nettverket og oppnå tilsvarende avtaler om samarbeid med flere partnere så vel innenfor offentlige som ideelle deler av helse- og omsorgssektoren. Dere har også en felles ambisjon om samarbeid med VID vitenskapelige høgskole om forskning/FoU-arbeid knyttet til kvalitet og kvalitetsutvikling i utdanningen, i utdanning innenfor denne syklusen og i karriereløpet for høyere yrkesfaglig utdanning mer generelt, og i samhandling og samhandlingslæring mellom ulike yrkesgrupper.

Vurdering

NOKUTs vurdering er at dere beskriver samarbeid med flere relevante aktører under utviklingen av utdanningen. Vi forstår arbeidet dere har gjort som en kombinasjon av kartlegging og høring av studieplan, mer enn et mer formalisert samarbeid, men samlet sett mener vi framgangsmåten dekker formålet om at samarbeidet skal sikre at utdanningen

kan tas i bruk i arbeidslivet. Særlig relevante aktører er sykehjem og hjemmetjenester og utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Viken.

Denne vurderingen styrkes av at dere har konkrete planer om framtidig og systematisk samarbeid med en rekke virksomheter som har samme eier som den planlagte fagskolevirksomheten. Disse aktørene omfatter blant annet relevante arbeidsgivere for kandidatene, som sykehus, sykehjem, omsorgsboliger og hjemmetjenester, i tillegg til flere kommuner og Oslo sykehjemsetat. Kravet er derfor oppfylt.

Dere beskriver også samarbeid med studenter og planer om samarbeid med VID vitenskapelige høyskole. Vår vurdering er at dette samarbeidet kan bidra til god utdanningskvalitet, men det faller utenfor rammene for det vi vurderer under dette kravet.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.7 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse, omfang, og nivå

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

"Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk."

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt:

"Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket."

Fra Fagskoleloven § 4a første avsnitt første setning:

"Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid."

Bestemmelsene til læringsutbytte stiller krav om hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø.

Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første punktum. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2. Søkeren må i søknaden oppgi hvilket nivå i NKR utdanningen ligger på. For utdanninger på 90 studiepoeng, eller utdanninger som bygger videre på andre fagskoleutdanninger uavhengig av omfang, skal søkeren oppgi det nivået som stemmer best overens med utdanningens læringsutbytte

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanning må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Vurderingstemaet er om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Videre må læringsutbyttebeskrivelsen være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis dere benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte.

Bestemmelsen om innhold sier at fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at

- kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er oppfylt
- kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er oppfylt
- kravet om utdanningens omfang er oppfylt

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet oppgir dere et overordnet læringsutbytte for utdanningen.

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kunnskaper (syv kulepunkt), ferdigheter (syv kulepunkt) og generell kompetanse (tre kulepunkt).

Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er:

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om eldre personers helse, sykdom og aldringsprosesser, om betydningen av aktive hverdagsliv, deltagelse og sosiale fellesskap, og om andre forhold som påvirker og fremmer deres helse og livskvalitet
- har kunnskap om eldre personers forutsetninger for å dekke grunnleggende behov

- har kunnskap om relasjonell og etisk omsorg og betydning av verdier, håp, mening og mestring i omsorg
- har kunnskaper om gjeldende kartleggingsverktøy som omfatter psykisk, fysisk, kognitiv og sosial helse, funksjon og deltakelse i samfunnet hos eldre personer
- har innsikt i relevante helsepolitiske føringer, lovverk, regelverk, standarder, avtaler og krav til kvalitet som regulerer omsorg for eldre personer
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innenfor omsorg til eldre personer og har innsikt i egne utviklingsmuligheter i feltet
- forstår egen yrkesrolle og hvilken betydning den har for eldre personer og i arbeidsfellesskapet

Kunnskaper i fordypningen i aktiv omsorg til eldre personer med helseutfordringer

- har kunnskap om sykdom og lidelser som begrenser eldre personers muligheter for aktivitet og deltakelse i samfunnet
- har kunnskap om omsorgsteknologi, terapeutiske miljø og aktiviseringsmåter som er tilrettelagt for eldre personer med helseutfordringer
- har kunnskap om tiltak som bidrar til å stimulere til aktivitet, økt livskvalitet og bedre helse hos eldre personer med helseutfordringer

Kunnskaper i fordypningen i aktiv omsorg for personer med demens

- har kunnskap om forskjellige former for demenssykdom og hvilke funksjoner de påvirker
- har kunnskap om omsorgsteknologi, terapeutiske miljø og andre tiltak som bidrar til å stimulere til aktivitet og økt livskvalitet hos personer med demens
- har kunnskap om tiltak som bidrar til å forebygge og til å trygge personer med utfordrende atferd

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende faglig kunnskap om helse, sykdom og forbedringsprosesser i omsorg for eldre personer
- kan observere, kartlegge og rapportere endring i tilstand og grunnleggende behov hos eldre personer
- kan finne fram til og anvende oppdatert informasjon og fagstoff som er relevant for arbeidet med omsorg/rehabilitering for eldre personer
- kan identifisere ressurser og iverksette gjøremål som fremmer eldre personers livskvalitet, aktivitet og deltakelse i meningsfulle sammenhenger
- kan utøve relasjonell og etisk god omsorg til eldre personer, og identifisere og reflektere over etiske dilemmaer og problemstillinger i behandling, tiltak og aktiv omsorg til eldre
- kan samarbeide og bygge relasjoner med brukere og pårørende, med relevante yrkesgrupper og med yrkesgrupper på tvers av fagfelt
- kan utvikle tiltak og/eller tjenester med relevans for yrkesutøvelsen gjennom kunnskap/erfaringsutveksling og etisk refleksjon

Ferdigheter i fordypningen i aktiv omsorg til eldre personer med helseutfordringer

- kan anvende og tilpasse treningsopplegg, aktiviseringsmåter, omsorgsteknologi og miljø til enkeltpersoners behov
- kan anvende og utvikle tiltak og/eller tjenester som bidrar til å stimulere til aktivitet, deltakelse i fellesskapet og økt livskvalitet for personer med helseutfordringer

Ferdigheter i fordypningen i aktiv omsorg for personer med demens

- kan anvende og utvikle tiltak som bidrar til å stimulere til aktivitet og økt livskvalitet hos eldre personer med demens
- kan anvende og utvikle tiltak som bidrar til å trygge personer med utfordrende atferd
- kan anvende og tilpasse omsorgsteknologi og miljø til enkeltpersoners behov

Generell kompetanse

Kandidaten

- har forståelse for yrkets faglige og etiske prinsipper som taushetsplikt, pasientens rett til selvbestemmelse/medbestemmelse, samvalg, pasientsikkerhet og faglig forsvarlighet
- har utviklet en relasjonell etisk væremåte som kommer til uttrykk gjennom refleksjon, kommunikasjon og samhandling med eldre personer med helseutfordringer, pårørende og andre samarbeidspartnere
- har kultur- og livssynskompetanse og kan tilrettelegge for tros- og livssynsutøvelse

Generell kompetanse for fordypningen i aktiv omsorg til eldre personer med helseutfordringer

- har forståelse for at aktivitet, god ernæring og et tilpasset miljø er nødvendig for livskvalitet og god helse i eldre år

Generell kompetanse for fordypningen i aktiv omsorg for personer med demens

- har forståelse for at god ernæring, trygghet, tilpasset miljø og aktivitet, deltagelse/delaktighet og fellesskap med andre er avgjørende for livskvaliteten til personer med demens

Vurdering

Dere har laget en overordnet læringsutbyttebeskrivelse som delvis er felles for alle kandidatene, og delvis har ulike utbytter for de to fordypningene i utdanningen.

Læringsutbyttebeskrivelsene er konkrete og dekkende for utdanningen, omfanget er tilstrekkelig og strukturen er god. Det samlede læringsutbyttet er i tråd med NKR, og

kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Læringsutbyttet er plassert på nivå 5.1, som samsvarer med utdanningens omfang på 60 studiepoeng.

Læringsutbyttebeskrivelsene dekker alle punktene (deskriptorene) i NKR nivå 5.1. Deskriptorene er godt konkretisert og spisset mot fagfeltet aktiv omsorg for eldre. Også utbyttene som er unike for de to fordypningene eldre med demens og eldre med helseutfordringer er godt konkretisert og spisset. Samtidig henger det faglige innholdet i de to fordypningene så tett sammen med både hverandre og med fellesdelen av utdanningen at det klart er snakk om én utdanning.

Noen av deskriptorene oppfatter vi at er plassert i feil kategori. Dette gjelder deskriptor nummer 6, 7 og muligens 5 under ferdigheter. Disse forstår vi som bearbeidinger av deskriptorer under generell kompetanse i rammeverket, og vi har derfor vurdert at helheten i læringsutbyttet dekker bredden i nivå 5.1.

Anbefaling

Vi anbefaler at dere flytter de nevnte deskriptorene fra kategorien ferdigheter til kategorien generell kompetanse.

Fordi utdanningen er tilspisset aktiv omsorg og størst mulig deltakelse fra pasient og bruker, anbefaler vi at studentene også får kunnskap og ferdigheter innen endringsteori. Det vil si at vi anbefaler mer utbytte om hvordan studenter kan motivere pasienter og brukere og hvordan de kan jobbe for å møte morgendagens Aktiv omsorg for personer med demens- og omsorgsteknologi og Trygghets- og velferdsteknologi.

3.8 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt:

"NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge."

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

3.9 Opptakskrav

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning:

"Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen.

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanningen."

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanningen.

Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første ledd at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene, er det fagskolene selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene de tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, men skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften.

Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, (det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak). Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes hvorvidt det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som "dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell utdanning". Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter følgelig en tilsvarende kompetanse.

I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Det følger av fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt at fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. Det ligger i "relevante" opptakskrav at det kreves at det spesielle opptakskravet har en viss relevans for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes "krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger", jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende i den forstand at fagskolen ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av

søkerne. Videre må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges dersom fagskoleutdanningen har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 18.

I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at

- formelle opptakskrav er i tråd med regelverket
- beskrivelse av realkompetansevurdering er i tråd med regelverket
- spesielle opptakskrav ikke er i tråd med regelverket

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Det formelle opptakskravet til utdanningen er ifølge søknaden

a. fullført og bestått videregående opplæring innenfor helse- og oppvekstfag, med fagbrev som helsefagarbeider

eller

b. fagbrev som hjelpepleier eller omsorgsarbeider

eller

c. vitnemål fra annen treårig yrkesfaglig opplæring og relevant yrkeskompetanse som aktivtør eller ambulansarbeider.

Dere skriver også at søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse.

Vurdering

NOKUTs vurdering er at opptakskravet ikke er i tråd med regelverket, fordi alternativ c er tvetydig.

Alternativ a og b, og reglene deres for opptak på grunnlag av realkompetanse, er i tråd med rammene i fagskoleforskriften. I alternativ a og b har dere stilt krav om bestemte fagbrev for opptak. Dette er i tråd med fagskoleforskriften § 7 første avsnitt om at opptakskravet skal være enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell

studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse, og fjerde avsnitt, som gir styret rett til å stille spesielle opptakskrav, blant annet bestemte fagbrev.

Alternativ c er vanskelig å vurdere, fordi det blander krav til vitnemål fra annen treårig videregående yrkesfaglig opplæring med krav til "relevant yrkeskompetanse som aktivitør eller ambulansarbeider". "Ambulansarbeider" er en beskyttet tittel som krever autorisasjon. "Aktivitør" er ikke en beskyttet tittel, og mange som arbeider som aktivitør har ikke formell utdanning, men "aktivitør" er også et fagbrev. Det er derfor uklart hva som skal til for å kvalifisere seg for opptak etter dette alternativet. Dersom dere vil ha et alternativ c som krever yrkesfaglig opplæring og en nærmere bestemt type og omfang av arbeidserfaring, åpner fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt for dette, men det må komme tydelig fram hva som kreves av søkerne. Dere må også sørge for at alternativet c sikrer at søkerne kommer inn med likeverdig kompetanse som søkerne som får opptak etter alternativ a og b.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt, gitt at dere oppfyller betingelsene knyttet til formuleringen av alternativet c i opptakskravet.

3.10 Politiattest

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt:

"I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning."

Etter ordlyden oppstiller bestemmelsen en plikt for fagskolen til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene.

I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i femtiden. Fagskolene kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene dersom de senere i utdanningsløpet skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor vedkommende vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted.

Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av

skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige.

I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med "praksisstudier" legger Universitets- og høyskolerådets definisjon til grunn: studier som "kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fagperson på praksisstedet er veileder".

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere viser til helse- og omsorgstjenesteloven § 5-4 første ledd første setning, som gir hjemmel for å kreve politiattest:

"Kommunen eller annen arbeidsgiver som yter tjenester etter loven her, skal ved tilbud om stilling eller oppdrag kreve fremlagt politiattest fra personer som skal yte slike tjenester".

I tillegg viser dere til fagskoleloven § 27 andre ledd:

"Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning."

Dere skriver at studentene ved fagskoleutdanningen i mange tilfeller vil ha praksisstudier i kommunehelsetjenesten, hvor det i tråd med ovennevnte regelverk er krav om politiattest.

Vurdering

Helse- og omsorgstjenesteloven gir klar hjemmel for å innhente politiattest for ansatte i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. § 5-4 første avsnitt første setning lyder:

"Kommunen eller annen arbeidsgiver som yter tjenester etter loven her, skal ved tilbud om stilling eller oppdrag kreve fremlagt politiattest fra personer som skal yte slike tjenester."

Studentene ved utdanningen skal ha praksis, primært i kommunale helse- og omsorgstjenester. Derfor gjelder fagskoleloven § 27 for studentene deres. NOKUTs vurdering er derfor at dere har hjemmel for å kreve politiattest for studentene ved utdanningen.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.11 Skikkethetsvurdering

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt:

"Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. [...] Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen."

Fra Fagskoleforskriften § 26:

"En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket."

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanning ved akkreditering av fagskoleutdanning. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning.

Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første punktum. Det følger av § 26 andre setning at vurderingstemaet er om det er en fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner.

I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan foreligge der studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer.

Dersom studenter kan utgjøre en slik fare må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor formatet på utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere vil skikkethetsvurdere studentene ved utdanningen, og skriver at skikkethetsvurdering av studentene er hjemlet i fagskoleforskriften §§ 26–27. Dere viser til at Kunnskapsdepartementet i «Høringsnotatet om endringer i forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning og forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning» (11. mars 2019) ga følgende avklaring knyttet til hvordan «sårbare situasjoner» blant annet skal forstås:

«Sårbare situasjoner vil for eksempel være der studenten har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette vil typisk være i de tilfeller der studentene skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning.»

Dere skriver at fagskoleutdanningen utdanner til yrkesutøvelse innenfor klinisk helsefaglig praksis. Yrkesutøvelsen studentene utdannes til omfatter omsorgsutøvelse overfor eldre med helseutfordringer. Studentene har underveis i utdanningen kliniske praksisstudier i fortrinnsvis kommunehelsetjenesten i pasientrettet arbeid overfor eldre med helseutfordringer. Dere skriver at eldre med helseutfordringer innenfor denne konteksten må anses som voksne i sårbare situasjoner og at kravet om det skal gjennomføres skikkethetsvurdering, jf. fagskoleforskriften § 27, er til stede. Dere har i deres forslag til forskrift om opptak, studier, eksamen og grader § 30 fastsatt at utdanningen er underlagt skikkethetsvurdering.

Vurdering

NOKUTs vurdering er at dere har hjemmel for å skikkethetsvurdere studentene. Eldre med helseutfordringer må ses som voksne i sårbare i en sammenheng hvor de er pasienter, og studentene kan både under utdanning og i yrkesutøvelsen utgjøre fare for pasientenes liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet.

3.12 Fagmiljø

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

3.12.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt:

"Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning"

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som "de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet".

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Dette gjelder også for stillingene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig.

De kravene fagskolen selv fastsetter, må oppfylle kravet i fagskoleforskriften § 2-3 første og andre avsnitt, jf. kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt». Det betyr at kravene må sikre at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. Kravene må også sikre at det i fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen må stille krav til utdanning for faglig ansvarlig som er relevant for utdanningens innhold og egenart. Videre må fagskolens stille krav til utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig.

Vi viser for øvrig til utdypingen av disse kravene til fagmiljøet under kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt».

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at

- kravene dere stiller til den faglig ansvarlige er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften
- kravene dere stiller til utdanningsfaglig ansvarlig er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften
- kravene dere stiller til fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften
- kravene dere stiller til fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere skriver dette om det samlede fagmiljøet

"Ved oppstart høsten 2023 planlegges det at fagmiljøet minimum skal bestå av følgende stillinger: Rektor 1,0 årsverk (planlagt tilsetting høsten 2022), faglig ansvarlig 1,0 årsverk (0,8 årsverk fra 01.01.2022), utdanningsfaglig ansvarlig 1,0 årsverk (planlagt tilsetting medio 2022), administrativ stilling/studiekonsulent 1,0 årsverk (planlagt tilsetting 01.01.2023) og faglærere tilsvarende 4,0 årsverk.

Rektor skal ha høgskole/universitetsutdanning, bachelornivå eller høyere, samt lederutdanning og/eller erfaring innenfor utdanningssektoren. Dokumentert ledererfaring innenfor fagskole- eller høyere utdanning vil bli vektlagt. Det vil bli krevd minimum 5 års yrkeserfaring innenfor relevant fagområde.

Administrasjon-/studiekonsulent skal ha høyere utdanning på minimum bachelornivå. Administrativ erfaring fra fagskole eller høyere utdanning vil bli vektlagt. God IKT/systemkompetanse og- erfaring vil bli krevd og erfaring med studieadministrasjon vil bli vektlagt. [...] Det skal være maksimum 30 studenter pr. faglig årsverk i fagskolen. I emner med praksisstudier skal det være ca. 15 studenter pr. faglig årsverk."

Det kommer fram av søknaden at 7-10 ansatte vil bidra til utdanningen når den er i full drift, med til sammen 6,5 årsverk, hvorav 6 utgjøres av fast ansatte. Dere skriver videre at krav til kompetanse i nettbaserte studier og undervisning gjelder alle faglærere, faglig ansvarlig og utdanningsfaglig ansvarlig.

For faglærere i de enkelte emnene krever dere:

- Helse og aldring i et aldersvennlig samfunn: "Fagskole – eller bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning i helsefag og videreutdanning innenfor eldreomsorg/aldring."
- Verdier og relasjoner i møte med eldre personer med helseutfordringer: "Fagskole – eller bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning i helsefag og videreutdanning innenfor eldreomsorg/aldring, etikk, verdier og relasjoner eller tilsvarende. Oppdatert yrkeserfaring innenfor relevant fagområde vil bli vektlagt."
- Teoretiske perspektiver på aktiv omsorg for eldre personer med helseutfordringer: "Fagskole eller bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning i helsefag og videreutdanning innenfor eldreomsorg/aldring."
- Aktiv omsorg i praksis for eldre personer med helseutfordringer: "Kompetanse: Fagskole- eller bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning i helsefag og videreutdanning innenfor eldreomsorg/aldring. Oppdatert yrkeserfaring innenfor relevant fagområde."
- Teoretiske perspektiver på aktiv omsorg for personer med demens: "Fagskole – eller bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning i helsefag og videreutdanning fortrinnsvis innenfor demens, alternativt eldreomsorg/aldring."
- Aktiv omsorg i praksis for personer med demens: "Fagskole – eller bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning i helsefag og videreutdanning fortrinnsvis innenfor demens, alternativt eldreomsorg/aldring. Oppdatert yrkeserfaring innenfor relevant fagområde."

For faglig ansvarlig krever dere det følgende:

"Kompetansekrav til stillingen:

- Høyere utdanning på minimum bachelornivå innenfor helsefag, for eksempel sykepleie, vernepleie, fysioterapi, ergoterapi, ernæring eller lignende.
- Kompetanse innenfor e-læring og nettbasert undervisning.
- Praktisk-pedagogisk utdanning, alternativt undervisnings- eller veiledningserfaring

Arbeidserfaring: Minimum 3 års arbeidserfaring innenfor relevant fagområde

Tilleggskrav: Erfaring fra prosjektarbeid/prosjektstyring og/eller ledelse er en fordel"

For utdanningsfaglig ansvarlig krever dere det følgende:

"Kompetansekrav til stillingen:

- Utdanning på minimum bachelornivå innenfor relevant helsefag
- Utdanning innenfor pedagogikk, minimum PPU
- Utdanning og/eller erfaring i nettpedagogikk vil bli vektlagt.
- God IKT- eller systemkompetanse

Arbeidserfaring:

- Minimum 3 års yrkeserfaring innenfor relevant helsefag
- Undervisningserfaring innenfor videregående opplæring/fagskole/høgskole/universitet.
- Erfaring med koordinering av læringsprosesser og -verktøy og/eller med prosjektledelse

Tilleggskrav: Erfaring med nettbasert undervisning, samt erfaring med å utvikle og følge opp nettbaserte undervisningsopplegg og undervisningsopplegg generelt, vil bli vektlagt.

Kompetanse og erfaring med kvalitetsarbeid, samt oppfølging, vedlikehold og utvikling av kvalitetssystemet, vil bli vektlagt."

Vurdering

Krav til faglig ansvarlig

Vi konkluderer med at dere stiller krav om at den faglig ansvarlige har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, ved at dere stiller krav om at vedkommende har høyere utdanning på minimum bachelornivå innenfor helsefag, for eksempel sykepleie, vernepleie, fysioterapi, ergoterapi, ernæring eller lignende. Videre ser vi det som en styrke for utdanningskvaliteten at dere krever kompetanse innenfor e-læring og nettbasert undervisning, og praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) eller undervisnings- og veiledningserfaring.

Krav til den utdanningsfaglig ansvarlige

Vi konkluderer med at dere stiller krav om at den utdanningsfaglig ansvarlige har utdanningsfaglig utdanning, ved at dere stiller krav om at vedkommende må ha utdanning innenfor pedagogikk, minimum PPU. For utdanningens egenart som nettbasert er det også en styrke at dere krever god IKT- og systemkompetanse og vil vektlegge utdanning og/eller erfaring i nettpedagogikk.

Krav til fagmiljøets størrelse

Vår vurdering er at maksimum 30 studenter per faglig årsverk i fagmiljøet, og maksimalt 15 studenter per faglig årsverk i emner med praksisstudier, er tilstrekkelig innenfor dette fagfeltet (aktiv omsorg for eldre). Fagmiljøets størrelse står i forhold til innholdet og

egenarten til denne utdanningen. Fagmiljøet består i hovedsak av faste ansatte, noe vi ser som positivt for stabiliteten. Gjennom å stille krav om oppdatert yrkeserfaring for faglærerne, og ved og å bruke et halvt årsverk timelærere, slik det står i oversikten over det planlagte fagmiljøet, mener vi dere samtidig vil sikre at fagmiljøet har oppdatert yrkeserfaring.

Krav til fagmiljøets samlede kompetanse

Vår vurdering er at dere gjennom kravene dere stiller sikrer at det i fagmiljøet finnes personer med relevant utdanning minst på fagskolenivå og utdanningsfaglig kompetanse. Fagmiljøets kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling

Dere stiller krav til at faglærere skal ha faglig spisskompetanse gjennom videreutdanning innenfor eldreomsorg/aldring, men dette kravet stiller dere ikke til faglig ansvarlig. Vi anbefaler at også faglig ansvarlig innehar denne spisskompetansen gjennom videreutdanning eller arbeidserfaring.

3.12.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt:

"Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.

Utdanningen skal ha en

a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.

b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring."

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som "de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet". Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Bestemmelsens første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart, og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Videre stilles det konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av

fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering med videre. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Videre bør fagmiljøets størrelse være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær eller liknende.

Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Utdanningsfaglig ansvarlig: Kravet i § 2-3 annet avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har "utdanningsfaglig utdanning". Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av "utdanningsfaglig kompetanse" i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er følgelig ikke tilstrekkelig med kun utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid, eller lignende.

Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en "generell" pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Faglig ansvarlig: Det stilles krav til at utdanningens faglige ansvarlige skal ha en bestemt utdanning, og utdanningen må være relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Sistnevnte er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglige ansvarlige. Den faglige ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har

tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at

- den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet
- den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften

Vi vurderer ikke om fagmiljøet som helhet eller utdanningsfaglig ansvarlig oppfyller kravene til størrelse og kompetanse fordi dere ikke har avklart alle de som dere skal ansette. Vi vurderer likevel at det planlagte fagmiljøet sett under ett vil ha en størrelse og kompetanse som står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart, basert på hvilke krav dere har satt til fagmiljøet.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanning og ev. annen kompetanse for faglig ansvarlig

Dere har navngitt en faglig ansvarlig som er 80 prosent ansatt ved fagskolen. Dere skriver at stillingen øker til 100 prosent ved oppstart av utdanningen. Dere skriver også at den faglig ansvarlige ikke har ansvar for andre utdanninger.

Av formell kompetanse relevant for denne utdanningen skriver dere at den faglig ansvarlige har det følgende:

- Bachelorutdanning i sykepleie
- Masterutdanning i yrkespedagogikk
- PPU
- Relasjonskompetanse i møte med elever og kollegaer – 15 stp
- Relasjoner i samarbeid og konflikt – 15 stp

Dere skriver også at faglig ansvarlig har følgende arbeidserfaring:

- Sykepleier, hematologisk avd, 5 år
- Lektor med tillegg, videregående skole
- Kontaktlærer, vg2, helsearbeiderfag
- Undervisning og veiledning, vg2, helsearbeiderfag – 15 år
- Undervisning i Psykologi 1 og 2, studiespesialiserende

Videre skriver dere at hun blant annet har:

- God innsikt i utdanningens fagfelt gjennom mange års oppfølging og veiledning av elever, og samarbeid med relevant praksisfelt i kommunehelsetjenesten, både sykehjem og hjemmetjenester.
- Erfaring med digital undervisning

Utdanning og ev. annen kompetanse for fagmiljøet for øvrig

Dere har planlagt stillinger for utdanningsfaglig ansvarlig og faglærere på 4,5 årsverk, inkludert 0,5 årsverk timelærere. Kompetansen til de planlagte stillingene samsvarer med kravene dere har stilt for fagmiljøet.

Vurdering

Utdanning og ev. annen kompetanse for faglig ansvarlig

NOKUTs vurdering er at den faglig ansvarliges utdanning som sykepleier er tilstrekkelig til å dekke utdanningskravet i fagskoletilsynsforskriften. Den faglig ansvarlige er også ansatt i minst 50 prosent stilling, slik forskriften krever. I tillegg har den faglig ansvarlige både helsefaglig utdanning, arbeidserfaring og pedagogisk kompetanse som dekker kravene dere selv har fastsatt for rollen.

Kompetansen til fagmiljøet samlet

NOKUTs vurdering er at kompetansen til det planlagte fagmiljøet sett under ett vil ha en størrelse og kompetanse som står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet vil det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagmiljøet dere planlegger, oppfyller de kravene dere selv har fastsatt. Vi har vurdert at kravene dere selv har fastsatt ivaretar fagskoletilsynsforskriftens krav til fagmiljøet.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

3.13 Sensorer og praksisveiledere

For hvert delkapittel oppgir vi hvilke krav vi har vurdert dokumentasjonen opp mot.

3.13.1 Praksisveiledernes kompetanse

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

"Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis."

Bestemmelsen oppstiller krav til de eksterne praksisveilederne. Kravet er bare relevant for utdanninger med praksis. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av

kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3.

Med "ekstern praksisveileder" forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Videre skal praksisveilederen vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen inneholder praksis. Dere stiller følgende krav til praksisveiledernes kompetanse:

- minimum fagskoleutdanning innenfor relevant helsefag
- minimum 2 års yrkeserfaring som helsepersonell

I kravspesifikasjonen har dere også ført opp som krav "Må gjennomføre praksisveilederkurs som fagskolen vil tilby".

Vurdering

Vår vurdering er at kravene dere stiller til praksisveiledernes utdanning er relevante. Sammen med at dere krever yrkeserfaring og at veilederne gjennomfører internt praksisveilederkurs hos dere, sikrer dere at de har tilstrekkelig kompetanse til å veilede studentene slik at de kan oppnå læringsutbyttet.

Kravet er oppfylt.

3.13.2 Sensorenes kompetanse

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

"Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen."

Bestemmelsen stiller krav til hvilken kompetanse sensorene skal ha. Det sentrale er at sensorene har en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste punktum.

Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensuroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere stiller følgende krav til sensorenes kompetanse:

- Utdanning på minimum fagskolenivå innenfor relevant fagområde/emne
- Kompetanse innenfor aktuelt fagområde/emne
- Minimum 2 års yrkeserfaring innenfor relevant fagområde

I tillegg beskriver dere ansvaret og oppgavene til faglig og utdanningsfaglig ansvarlig i kravspesifikasjonen som kan berøre hvordan dere sikrer at sensorene har den kompetansen de trenger. Der går det fram at faglig ansvarlig blant annet "har et helhetlig ansvar for utdanningsdesign og skal sikre god sammenheng mellom studiets læringsutbyttebeskrivelse, læringsaktiviteter og vurderingsformer, samt sørge for sammenheng og progresjon i studiets innhold/emner, horisontalt og vertikalt". Det går videre fram at utdanningsfaglig ansvarlig skal "sørge for at ansatte og nyansatte får nødvendig opplæring i undervisningsformer og læringsaktiviteter".

Vurdering

Vår vurdering er at kravene dere stiller til sensorenes utdanning, kompetanse og erfaring er relevante. Vi legger til grunn at oppgavene til faglig og utdanningsfaglig ansvarlig også innebærer å utarbeide sensorveiledning eller på annen måte sikrer at sensorene har tilstrekkelig vurderingskompetanse. Sammen sikrer dette at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling:

Vi anbefaler at dere spesifiserer et krav om at sensorene skal ha vurderingskompetanse.

Vedlegg: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Signe Tretteteig

Signe Tretteteig er sykepleier med videreutdanning i geriatri. Hun har en master i klinisk helsearbeid fra 2009 og en ph.d fra 2017 ved Universitetet i Oslo, medisinsk fakultet. Sin praktiske erfaring har hun som sykepleier og faglig leder på ulike sykehjemsavdelinger i kommunehelsetjenesten, og ved utredningsavdeling for hukommelsessvikt i spesialisthelsetjenesten. Fra 2008 til 2013 jobbet hun som studieleder i Aldring og helses nyetablerte nasjonale fagskole ved studieretningen demens og alderspsykiatri. I tillegg til rollen som studieleder bestod dette arbeidet i å utvikle skolens form og innhold. Tretteteig har vært redaktør for lærebøkene «Demensboka. Lærebok for helse- og omsorgspersonell» (2016) og «Psykiske sykdommer hos eldre. Lærebok for helse- og omsorgspersonell» (2020), begge utgitt på Forlaget Aldring, skrevet for fagskolestudenter. Tretteteig jobber i dag som forsker, prosjektleder og redaktør for undervisnings- og opplæringsmaterieil for Nasjonalt senter for aldring og helse.

Kathrine Pettersen Strønen

Kathrine P. Strønen er utdannet sykepleier. Etter sykepleierutdanningen har hun tatt praktisk-pedagogisk utdanning, Helse og omsorg i plan, prosjektledelse, ulike kurs i forhold til behov som meldte seg gjennom jobben i USHT Finnmark, og en master i helsefag. I perioden 2002 til 2007 jobbet hun i spesialisthelsetjenesten innen ortopedi og gynekologi. Deretter var det et engasjement (2 år) ved Høgskolen i Finnmark, avdeling helsefag som høgskolelærer i helsefag. Etter engasjementet var hun avdelingsleder i kommunal rehabiliterings- og korttidsavdeling, mens hun arbeidet der ble hun bedt om å starte i prosjektet Undervisningstjenesten i Finnmark (gjennom Helsedirektoratet). Der fulgte hun utviklingen fra Undervisningstjenestens oppstart i alle landets fylker fra 2009 og frem til fast drift av Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) i Finnmark (2017). Stillingen medførte bl.a. nært samarbeid med Fylkesmannen og Fylkeskommunen for å se på behovet for uformelle og formelle utdanninger, både eksisterende og etablering av nye tilbud. Høsten 2017 begynte hun som faglærer ved Kirkenes videregående skolen, helse- og oppvekstfag. Der underviser hun vg1 helse- og oppvekstfag, vg2 helsefagarbeider, vg2 barne- og ungdomsarbeider og voksenopplæring helse- og oppvekstfag. Hun er i denne stillingen i dag. Hun studerer nå «Anvendelse av ny teknologi i yrkesfag» og søkt studiet «Profesjonsfaglig digital kompetanse, trinn 11-13» med oppstart høsten 2022.

Anne Berit Fossberg

Anne Berit Fossberg er utdannet sykepleier fra Røde Kors sykepleierhøgskole i Stavanger. Hun har administrativ utdanning fra institutt for sykepleierutdanning ved Universitetet i Oslo, og en master i helseinformatikk fra Universitetet i Agder fra 2012. Hun har jobbet som høyskolelærer ved Stavanger sykepleierhøgskole og Høgskolen i Oslo. Fra 1999 til 2004 jobbet hun ved Bærum sykehus i et tverrfaglig geriatrisk team og var med på å opprette en geriatrisk avdeling på Bærum sykehus.

Siden 2004 har hun vært ansatt i Bærum kommunes IKT-prosjekter hvor hun fra 2008 har jobbet ved PLO helseinformatikk, og fra 2012 har hun jobbet som spesialrådgiver i Enhet for helseinformatikk som forvalter e-helseløsninger brukt i Bærum kommune. Hun har god kompetanse innen bruk av velferdsteknologiske løsninger. Fossbergs nøkkelkvalifikasjoner er kjennskap og erfaring fra pleie og omsorgstjenester fra både 1. og 2. linjetjenesten. Fossberg har opparbeidet seg kompetanse innen velferdsteknologiområdet gjennom å ha vært ansvarlig for og deltatt i prosjekter som Trygghetspakken, Trygge spor m.fl. Fossberg er i dag prosjektleder i det nasjonale velferdsteknologiprogrammet.

Tommy Jarl Alvez Raaen

Tommy Raaen er landsstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF). Han er student ved Trøndelag Høyere Yrkesfagskole på skipsoffiserutdanningen Dekksoffiser på Ledelsesnivå, og har tidligere yrkesbakgrunn som kokk og servitør med fagbrev. I tillegg til å sitte i landsstyret i ONF er han også leder for ONFs Komité for Maritim Fagskoleutdanning og rådsmedlem i Nasjonalt fagråd for maritime fag der han representerer de maritime fagskolestudentene i Norge. Tommy har lang og bred erfaring som tillitsvalgt og studentrådsleder. Han har også representert barn og ungdom i diverse råd og utvalg i Trøndelag, samt i ulike styreverv på fylkeskommunalt nivå der han blant annet har vurdert søknader om økonomisk støtte for blant annet unge gründere.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 fjerde avsnitt.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO